

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

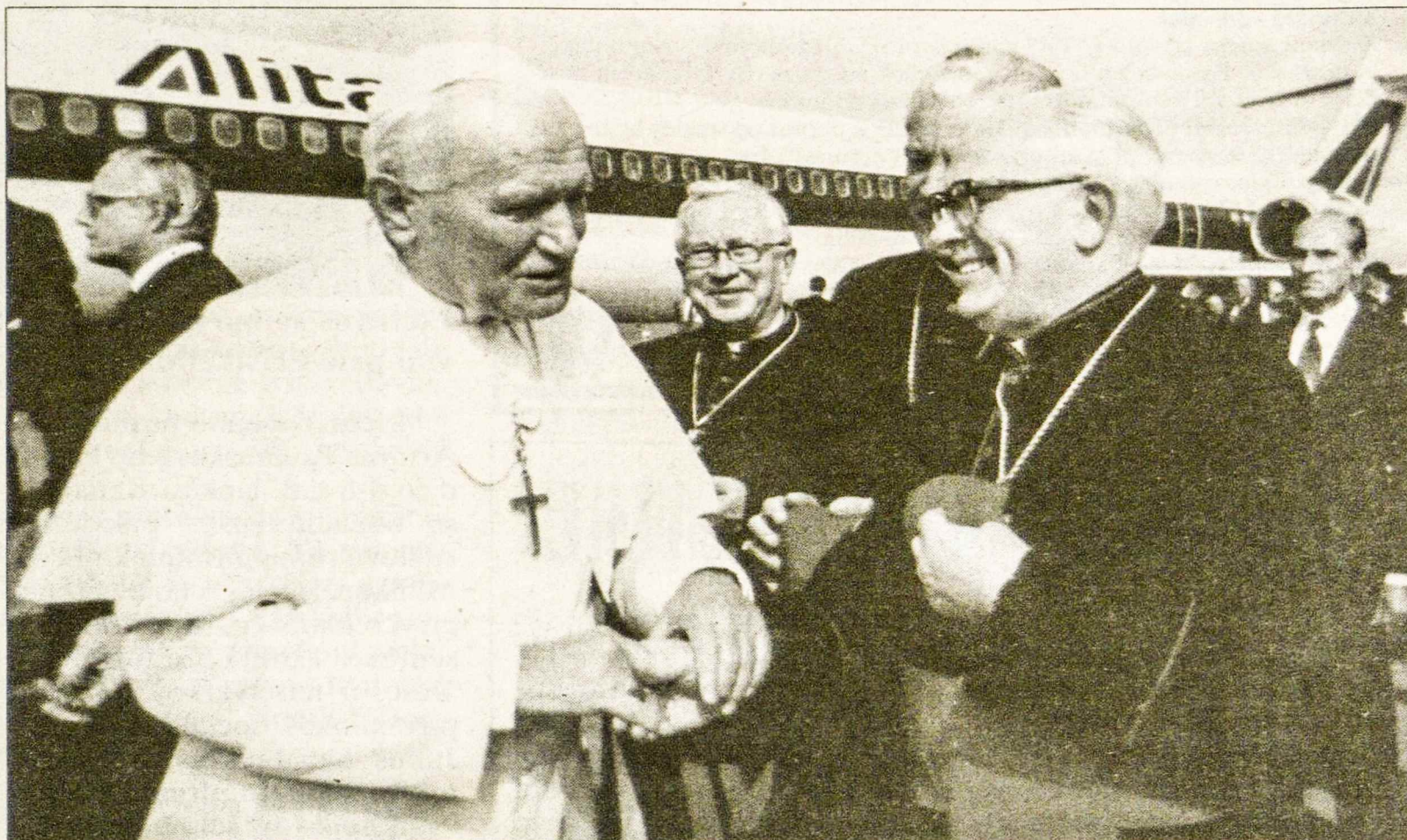
Nr. 16 (2875) 2005 APRIL-BALANDIS 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Faktai ir aktai

Atleisti ir užmiršti. Tie du kilnūs žodžiai ėmė vis stipriau ir dažniau skambėti Lietuvai įtvirtinant 1990 m. kovo 11 d. paskelbtą nepriklausomybę. Žodžiai paprasti, aiškūs ir visiems gerai suprantami.

JIE betgi ne vien tokie. Rodos, srovelėmis pradėję skverbtis, kai kur jau išsilieja potvyniais – mat tais žodžiais įtaigaujama nustatyti mąstymo linkmę, pobūdį, uždengti netolimą praeitį, kuri nemaloni ypač tiems, kurie buvo vienokie, o dabar prireikė būti kitokiems. Tie du žodžiai per eilę metų ir visuomenę padalino. Vieni už tai, kad atleisti, kiti – ne; kai kurie už tai, kad užmiršti, kiti – ne. Laikui bėgant prie tų dviejų žodžių šliejasi dar vienas, būtent – viltis. Štai užaugs nauja karta, ir praeitis nublanks, nutols, o tai, kas buvo spėta knygose užrašyti, jau vis tiek nebe tas pats, kas gyvas prisiminimas ar pasakojimai mylimų artimųjų, kurie jau bus išmirę. Sąžiningi žmonės stengiasi užrašyti faktus, kad nepamirštume. Yra betgi ir kitokių pastangų – visą praeitį nušviesti taip, kad apie jokią atleidimą nė menkiausios kalbėlės nebebūtų. Arba tą netolimąją praeitį pakeisti tolimąja, paskandinta tarp legendų ir mitų. Visas dėmesys – dabarčiai ir tik dabarčiai, kuri rodo, kas ir ką šiandien daro, kaip atrodo šiandien tie, kurie taip neseniai buvo kitokie. Atseit, vertinama tik tas, kas dabar vyksta, o ta netolimoji praeitis blogiausiu atveju nurašoma į nuostolius, kurie ateities istorikų bus paminėti keliomis eilutėmis. O jei dėl tų “nuostolių” nukentėjo šimtai tūkstančių žmonių, nėra ko net atsiprašinėti, nes tragedijos pradininkų ir vykdytojų jau seniai nebėra gyvųjų tarpe.

NEPERSENIAUSIAI Lietuvos ir išeivijos spaudoje buvo nepagailėta vietos KGB rezervininkų klausimui. Kas jie, tie rezervininkai? Tai lyg kažkas naujo. Nuostabu, kad net komisijos prireikė nustatyti, kas tie rezervininkai iš tikrųjų. Tai padvelkė dviveidiškumu, nes negi su visais praeities užmiršimais buvo ir tai užmiršta? Kas gali patikėti, kad sovietų okupuotoje Lietuvoje užėmę aukštesnes pareigas ir šiandien sėdintys šalies valdymo viršūnėse nežinotų, kas tie KGB rezervininkai. Nejuokingi juokai. Sudaryta komisija gana greitai nustatė, kad tie rezervininkai, dabar einantys aukštas pareigas nepriklausomaj Lietuvoje, nesą pavojingi valstybės saugumui. Žinoma, kad nepavojingi, nes ir ministeris pirmininkas nepavojingas... Seimo pirmininkas savo ruožtu skubėjo pareikšti (š.m. kovo 2 d.), kad KGB rezervistas – teisinė kategorija... ir todėl pirmiausia reikėję ne politinio, bet teisinio jo įvertinimo. Tai, kas yra KGB rezervininkai, apibrėžia tam tikrais tuo metu galiojusiaisiais norminiais aktais... išvadą reikia daryti pagal tuos aktus, o ne pagal kažkokius kitus vertinimus, aiškina A. Paulauskas. Viskas aišku kaip ant delno. Tik kalbant apie tuos norminius okupacinių laikų aktus, kyla kitas, savo esme analogiškas klausimas, būtent – o kaip yra su nacių teisiniais galiojusiaisiais norminiais aktais, pagal kuriuos veikė nacių struktūrose dirbę mūsų tautiečiai, kurių ne vienas už tokią veiklą buvo apkaltintas, pasmerktas, ir tai dažnu atveju ne už kokią veiklą, bet už priklausomumą daliniui, sakykim rezervui, kuris galėjo būti panaudotas, jei būtų reikėję. Taigi – negi vienu okupantų teisiniai aktai dar ir šiandien kažką turi reikšti, o kitų kaip nebūta? Č.S.

ISTORINĖS SUTIKTUVĖS: Šv. Tėvą Joną Paulių II pasitinka Vilniaus orauostyje 1993.IX.4 Lietuvos vyskupas. Dešinėje (sveikinas) Vilkaviškio vyskupas J. ŽEMAITIS, Panevėžio vysk. J. PREIKŠAS, Telšių vysk. A. VAIČIUS

Atverkite savo širdis Kristui!

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II Lietuvoje 1993 metais

VINCAS KOLYČIUS

Lietuvoje popiežius lankėsi 1993 m. rugsėjo 4-8 d.d. Gausiose susitikimuose Vilniuje, Kaune, Kryžių kalne ir Šiluvoje Jonas Paulius II gvildeno vizito temą – “Liudykime Kristų, kuris mus išvadavo”.

Štai jo pirmieji žodžiai, ištarti Vilniaus oro uoste: “Nepaprastai jaudindamasis ką tik pabučiauvau Lietuvos žemę, - dėkoju Dievui už man duotą malonę atvykti pas jus. Trokštu troškau aplankyti ypač man brangią jūsų žemę”.

Pirmoji ilgesnė jo kalba buvo Vilniaus arkikatedroje bazilikoje kunigams, vienuoliams, vienuolėms ir klierikams. Štai kelios ištraukos: “Brangūs broliai, seserys! Esate išgyvenę ilgą laikotarpį, kai jūsų tikėjimas, tarsi taurusis metalas ugnyje, buvo skaudžiai išmėgintas.

Tačiau po priverstinės tylos apie Dievą sulaukėt meto, kai drąsiai skelbiama Evangelija ir jūsų asmeniniu pavyzdžiu statoma Kristaus karalystė. Kančia ir Kryžius išlieka – vakarykščius išmėginimus tikrai lydės šios dienos ir rytojaus išbandymai”. Toliau pabrėžė: “Būkite neprisirišę prie žemiškų turtų ir rodykite dosnumą. Tebūna svarbiausia jūsų pareiga tarnauti broliams, dalytis su jais atgimstančios Lietuvos vargais ir sunkumais”.

Tą pačią dieną, rugsėjo 4, Popiežius aplankė Aušros Vartus ir ten meldėsi: “Dėkoju Dievo Motinai, nes matau, kad tamsūs debesys po tiek daug iškentėtų kančios ir vargo metų atsitolino nuo Lietuvos ir kaimyninių kraštų. Jie ištvėrė okupaciją, persekiojimus, kai buvo nutylimas Dievas ir pamintos

pagrindinės žmogaus teisės”. Sekančią dieną Jonas Paulius II meldėsi Antakalnio kapinėse: “Gyvybės ir mirties Viešpatie, pažvelk į šiuos kryžius, primenančius Lietuvos vaikus, paskutinės netolimos praeities skaudžios nelaimės aukas”.

Sekmadienį Vingio parke buvo Mišios ir Popiežius pasakė ilgesnį pamokslą, pabrėždamas, kad mums reikia vadovautis Šventąja Dvasia, kad svarbu dvasiškai atgimti. “Brangūs broliai ir seserys! Ilgai buvo stengiamasi į jūsų Tėvynės sūnų ir dukterų sąmonę įdiegti materializmo dvasią.

Šiandien kartu su atgautąja laisve, nauju įkarščiu reikia skelbti Kristaus pasakytus žodžius apie žmogaus širdį, apie sielą: ‘Kas gimė iš Dvasios, yra Dvasia’.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

- Atverkite savo širdis Kristui! - 1,5 psl.
- Lietuvos seimo pirmininkas Kanadoje - 2,3 psl.
- Visuomenės veikėjo darbai - 4 psl.
- Plačiai reiškęsis Suvalkijos sūnus - 4 psl.
- Tėvynė visiems - Lietuva - 5 psl.
- Amerikietis apsigyveno Lietuvoje - 6 psl.
- Koncertas “Metų laikai” iš Lietuvos - 8 psl.
- Jo skulptūros vėl gimtinėje - 8 psl.
- Neįgaliųjų poezijos šventė - 8 psl.
- Savamokslė dailininkė šimtuose paveikslų - 9 psl.
- Girdžių tave širdim... - 10 psl.

Iškeliavus Popiežiui Jonui Pauliui II

Dievybės ilgesys
Tau nedavė ramybės
Ir vis kartojo:
Aš čia pat,
Ateik!
Ir kuo toliau
Vis darėsi smalsu,
Ir slėpingai įdomu.
Aš laukiamas esu.
Ir pažadai bekrasčiai.
Javų laukai,
Kur akys neapriėpė.
O kur pjovėjai?
Ar girdi?
Pjūtis juk didelė,
Kviečiai prinoko.
Tada Tu paklusai
Dievybės balsui
Ir dirbai
Nuo pat aušros

Iki saulėlydžio vėlyvo.
Ar daug talkos turėjai?
Nes vis prašei:
Ateikite į pjūtį,
Nes Viešpats kviečia.
Ir vis pirmyn, pirmyn...
Akimirkai sustok!
Štai ta Uola,
Kur Petrą pastačiau
Ir pažadėjau jį globoti
Amžiais.
Būk Tu jo įpėdiniu,
Kol pajėgsi.
Atidavei visas jėgas,
O verdantis gyvenimas
Vis šaukė:
Duok daugiau!
Ir Tu kaip ištikimas
Dievo Tarnas
Be atilsio tirpai

Kaip žvakė ant altoriaus.
Ir staiga...
Širdis sustojo...
Tas paskutinis
Žemei dūžis
Sustok!
Gana!
Jau Tėvas laukia,
Jau savo dalį atlikai
Šventai
Be priekaištų
Mylėdamas kiekvieną
Žmogų.
Būk savo Tėvo namuose,
Dalinkis amžinybės,
Juk ji bekrasčiai,
Be ribų...
Sustojo laikas.
Prasideda tik Meilė.

Prelatas Vytautas Steponas Vaičiūnas,
Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dekanas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rė-
mėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60.
Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakci-
ja neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasi-
rašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Li-
thuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail
overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable
in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept.
at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of
Canada, through the Publications Assistance Program (PAP),
toward our mailing costs.

Lietuvos seimo pirmininkas Kanadoje

Lietuvos seimo pirmininko Artūro Paulausko vadovaujama delegacija ir Toronto lietu-
viai prie Prisikėlimo parapijos šventovės
Nuotr. R. Jonaitienės

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas š.m. balan-
džio 4-8 d.d. lankėsi Kanadoje su oficialiu vizitu, pakviestas Atstovų rūmų pirmininko Peter Milliken. Delegacijoje su juo atvyko Darbo partijos frakcijos seniūnė Loretta Graužinienė, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas socialdemokratas Julius Sabatauskas, Žmogaus teisių komiteto pirmininko pavaduotojas ir seimo ryšių su Kanada grupės pirmininkas konservatorius Arimantas Dumčius bei valdančiosios Naujosios sąjungos frakcijos narys Gediminas Jakavonis. Delegacijoje taip pat dalyvavo patarėjai Erika Vėberytė ir Ferdinandas Kauzonas, vertėja Kristina Kačkuvienė. Pagrindinis vizito tikslas – parlamentinių ryšių plėtojimas.

A. Paulauskas yra 2004-2008 m. išrinkto seimo narys ir seimo pirmininkas, prieš tai buvo išrinktas 2000-2004 m. seimo kadencijai, irgi buvo seimo pirmininku, o prezidentui Rolandui Paksui pasitraukus, ėjo laikinojo prezidento pareigas. Baigęs teisę, jis tapo prokuroru, nuo 1990 m. buvo Lietuvos generalinis prokuroras, pasižymėjo kovoje su nusikaltėlių gaujomis nepriklausomai Lietuvai atstatant teisėtvarką. Nuo 1995 iki 1997 m. jis buvo generalinio prokuroro pavaduotojas, o nuo 1997 iki 2000 m. vertėsi advokato praktika.

Pradėdamas savo pirmąjį vizitą Kanadoje, Lietuvos seimo pirmininkas Otavoje susiti-

ko su Atstovų rūmų pirmininku Peter Milliken, kuris lankėsi Lietuvoje 2003 m. Vyko susitikimai su Kanados-Europos parlamentinės grupuotės pirmininke senatore Lorna Milne, Pilietybės ir imigracijos ministriu Joe Volpe. Balandžio 5 d. susitikimai su Kanados parlamento Užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos nuolatinio komiteto pirmininku Bernard Patry, užsienio reikalų ministriu Pierre Pettigrew, Kanados NATO parlamentinės grupuotės pirmininke, senatore Jane Cordy, senato pirmininku Dan Hays, ministriu pirmininku Paul Martin. A. Paulauskas taip pat dalyvavo senato klausimų valandoje.

Ketvirtadienį, balandžio 6, seimo pirmininkas išvyko iš Otavos į Torontą, kur susitiko su Ontario provincijos parlamento pirmininku Alvin Culling, dalyvavo klausimų valandoje parlamento rūmuose, o vėliau susitiko su Toronto miesto meru David Miller.

Su įvairiais pareigūnais buvo iškeltas vizų režimo Lietuvos piliečiams, vykstantiems į Kanadą, panaikinimo klausimas. Dauguma jų pasisakė remiantys bevizį režimą lietuviams; ryžtingiausiai apie tai atsiliepė Kanados parlamento Užsienio reikalų ir tarptautinės prekybos nuolatinio komiteto Prekybos, tarptautinių ginčų ir investicijų pakomitečio pirmininkas John Cannis.

Ministeris pirmininkas Paul Martin domėjosi investici-

jų sąlygomis Lietuvoje, infliacijos lygiu, seimo darbu, rinkimų Lietuvoje tvarka. Susitikimuose daug dėmesio skirta ekonominių mainų klausimams.

Ketvirtos vizito dienos vakare Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba sulaukė seimo pirmininko su delegacija ir ambasadorės Sigutės Jakštonytės Prisikėlimo parapijos patalpose. Nors buvo žadėta svečiams parodyti įvairias lietuviškas institucijas Toronte ir Mississaugoje, delegacijos darbotvarkėje paskirtas laikas bendravimui su vietos lietuviais buvo labai ribotas.

KLB-KV susitikime svečiams prisistatė valdybos nariai, trumpai apibūdino savo darbą valdyboje, pateikė įvairius klausimus ir prašymus, pavyzdžiui, švietimo srityje parūpinti atitinkamos medžiagos išėvijos mokykloms. A. Paulauskas savo žodyje valdybai teigė, jog išėvijos atžvilgiu Lietuvoje turi keistis ir keičiasi požiūris. Jo nuomone, išėvijos klausimams turėtų būti įsteigtas atskiras vyriausybės departamentas, ne Tautinių mažumų departamento sudėtyje.

Apie buvusią seimo narių ir JAV-LB atstovų komisiją seimo pirmininkas teigė, jog svarstoma, ar komisijoje turėtų dalyvauti tik JAV-Šiaurės Amerikos bendruomenių atstovai, ar visų išėvijos kraštų atstovai. Lig šiol sprendimas nėra padarytas.

Viešame susitikime su lietuviais svečius pristatė Irena Ross, kuri taip pat pateikė kai kuriuos visuomenės iš anksto duotus klausimus. Nors klausimų buvo daug, teko aptarti jų tik keletą. A. Paulauskas apibūdino oficialių susitikimų rezultatus. Jis pasidžiaugė galimybe susitikti su pačiais aukščiausiais Kanados pareigūnais, kurie itin šiltai priėmė Lietuvos delegaciją. Daugelis pažymėjo lietuvių bendruomenės indėlį į Kanados gyvenimą, jokių priekaištų nepareiškė ir parėmė bevizio režimo įvedimą Lietuvos piliečiams, vykstantiems į Kanadą. Seimo pirmininko nuomone, vizitas buvęs sėkmingas, o jo rezultatai bus matomi vėliau.

Aptardamas Lietuvos dabartines nuotaikas, A. Paulauskas pažymėjo, kad minėdama 15 metų nepriklausomybės atgavimo sukaktį, Lietuva sėkmingai įveikė savo paauglystės laikotarpį. Ji dabar yra pati saugiausia savo istorijoje.

Nukelta į 3-čią psl.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Tėvas Jonas Paulius II savo testamente rašo: (vertimas): "Budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats" (plg. Mt 24, 42) – šie žodžiai man primena pasukutinį pasaulimą, ateisiantį tuo metu, kai Viešpats panorės. Trokštu Jį sekti ir trokštu, kad visa, kas vyksta mano žemiškajame gyvenime, mane rengtų tai valandai. Nežinau, kada ji ateis, bet, kaip ir visa kita, šią valandą atiduodu į savo Mokytojo Motinos rankas: *Totus Tuus*. Toms pačioms motiniškoms rankoms patikiu visa ir Visus, su kuriais mane susiejo mano gyvenimas ir mano pašaukimas. Toms rankoms pirmiausia patikiu Bažnyčią, taip pat savo Tautą ir visą žmoniją. Visiems dėkoju. Visų prašau atleidimo. Taip pat prašau maldos, idant Dievo Gailestingumas pasirodytų didesnis nei mano silpnumas ir nevertumas. Per rekolekcijas dar kartą perskaičiau Šventojo Tėvo Pauliaus VI testamentą. Šis skaitymas mane paskatino surašyti šį testamentą. Nepalieku po savęs jokios nuosavybės, kurią reikėtų tvarkyti. Kasdienio naudojimo daiktus, kurie man tarnavo, prašau išdalyti pagal nuožiūrą. Asmeninius užrašus sudėginti. Prašau, kad šiuos reikalus prižiūrėtų kun. Stanislovas, kuriam dėkoju už daugiametį supratingą bendradarbiavimą ir pagalbą. O visas kitas padėkas palieku širdyje paties Dievo akivaizdoje, nes būtų sunku jas čia išreikšti. Dėl laidotuvių pakartojtu tuos pačius nurodymus, kuriuos davė Šventasis Tėvas Paulius VI. (Paraštėje pridurta: karstas žemėje be sarkofago. 1992.III.13). Dėl vietos tegul nusprendžia Kardinolų kolegija ir tėvynainiai.

"Apuod Dominum misericordia et copiosa apud Eum redemptio"

Jonas Paulius pp. II
Roma, 1979.III.6

Po mirties prašau šventųjų Mišių ir maldų.
1990.III.5.

Arkivyskupo metropolito S. Tamkevičiaus spaudos konferencija įvyko kovo 2 d. kurioje. Apžvelgta sielovados būklė ir įvairių institucijų veikla, pateikta 2004 m. finan-

sinė ataskaita, aptarti svarbiausi šių metų rūpesčiai. Kauno kunigų seminarijos išlaidos sumažėjo, tačiau išlaidų kėlimas seminaristų pabrango. Arkivyskupo teigimu, bendrą Lietuvos demografinę krizę Kauno arkivyskupijoje rodo laidojamų asmenų skaičius, kuris lenkia pakrikštijamųjų skaičių – palaidota 5820, arba 1000 daugiau negu pakrikštyta. Arkivyskupijos tikintieji paaugojo per 40,000 litų nukentėjusiems nuo cunamio paremti, tačiau nepakankamai atidūs vietiniams vargšams, kukliai aukoja Caritas organizacijai. Svarbiausi sielovadiniai uždaviniai – pasirengimas Antrajam arkivyskupijos sinodui bei parapijos bendruomenių stiprinimas. Dėl kun. Ričardo Mikutavičiaus gimimo 70-mečio renginių arkivyskupas apgailestavo, kad nevykdomas žuvusio kunigo išsakytas noras perduoti jo surinktas meno vertybes Kauno miestui. Apie KGB rezervininkus jis teigė, jog jie turėjo būti visiškai patikimi, net labiau negu bendradarbiai. Jis neneigė, kad yra buvę sovietinio saugumo užverbuotų kunigų, tačiau į rezervus buvo skiriami tik karininkai, o kunigai karininkais netapdavo. Dauguma kunigų, bendradarbiavusių su KGB, yra mirę. Bendradarbiavę su KGB kunigai turėtų būti nušalinti nuo kunigystės, jeigu išdavė arba pakenkė kam nors.

Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinis muziejus kasmet kovo 19 – "LKB kronikos" 1972 m. išleidimo dieną, ruošia tradicinius pagrindinės spaudos aptarimo renginius. Šiemet buvo paminėtos 30-tosios leidinio *Aušra* metinės ir pagerbtas jo redaktoriaus kun. Liongino Kunevičiaus atminimas. Pirmasis *Aušros* redaktorius buvo kun. Sigitas Tamkevičius, nuo 6-tojo numerio iki Atgimimo jį redagavo kun. Kunevičius. Istorinę apžvalgą pateikė redagavimo darbuose talkinęs Vilniaus universiteto dėstytojas, filologas kun. dr. Kazimieras Amburas. Arkiv. Tamkevičius prisiminė seminarijos laikų mokslo draugą ir papasakojo susirinkusiems apie kun. Kunevičiaus asmenybę.

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, lankydamasis Kanadoje balandžio 4-8 d.d., susitiko su KLB krašto valdybos pirm. Rūta Žilinskiene
Nuotr. R. Jonaitienės

Ši popiežiaus Jono Pauliaus II statula stovi jau daug metų aiškiai praeiviams matomoje vietoje prie Kanados lenkų bendruomenės Šv. Stanislovo ir Šv. Kazimiero parapijų kredito bankelio Toronto Roncesvalles gatvėje. Popiežiui mirus, žmonės statulos papėdėje išmeigė tris vėliavas: Popiežiaus, Kanados ir Lenkijos; taip pat papuošė visą aplinką įvairiais gėlių rinkiniais ir daugybe žvakelių. Nuo pat pradžių praeiviai sustodami reiškė savo pagarbą mirusiajam. Šią vietą rodė visos Toronto televizijos stotys ir fotografavo vietinė spauda.

Penktadienį, balandžio 8, popiežiaus laidotuvių dieną, prie pat šios statulos buvo įrengtas didelis baltas platforminis altorius ir šalia išrikiuota visa eilė Popiežiaus vėliavų. Tą vakarą, miesto valdybos pritarimu ir policijai budint, buvo uždaryta didžiausia dalis Roncesvalles gatvės koncelebruočių Mišių metu, kurios prasidėjo 7 val. vak. Mišios atnaušintos lenkų ir anglų kalbomis.

Labai gausus skaičius įvairaus amžiaus maldininkų užpildė keleto gatvės kvartalų plotą. Daugelis laikė žvakes rankose. Taip pat plevėsavo tikinčiųjų laikomos vėliavos. Žmonės klaupėsi ant cementinio gatvės grindinio.

Nuotr. I. Ross

Lietuvos seimo pirmininkas Kanadoje

Atkelta iš 2-ro psl.

Istojusti į Europos sąjungą ir Šiaurės Atlanto sąjungą (ŠAS-NATO) Lietuva visur dalyvauja kaip lygi, jaučia realią apsaugą. Jos kariai – patikimi, gauna pavojaus uždavinius, siunčiami į karščiausias vietas.

Sukurti rimtą krašto apsaugos sistemą buvo lengviau, nes pradėta nuo nulio, negu reformuoti vidaus sistemą. Dar yra daugybė socialinių problemų, vienas iš svarbiausių tikslų yra sutvarkyti regioninę politiką, kaimus. Didmiesčiuose investicijos auga, tačiau reikia gerinti kelius, elektros tinklus, susisiekimą, kad būtų galima greit į Lietuvą atvykti. Taip pat svarbu užtikrinti, kad už sienos būtų saugu – pvz. Gudijoje. Lietuvos dalyvavimas ir patirties pasidalinimas Ukrainoje, Pietų Kaukaze rodo, kad ji yra patikima partnerė tarpvalstybinuose ryšiuose.

Dėl Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sprendimo nevykti į Pergalės dienos – gegužės 9-osios iškilmės Maskvoje, A. Paulauskas tvirtino, kad visos valstybės ir ambasadoriai puikiai supranta prezidento nutarimą, ir kad nevykimas nereikia, kad nebus pagerbtos fašizmo aukos. Ir, jo paties nuomone, prezidento sprendimas yra tikslus. Rusijos reakcija, aišku, neigiama, tačiau patys rusai nepažįsta istorijos, nežino, kad Rusija pradėjo II Pasaulinį karą.

Paklaustas apie žiniasklaidoje plačiai nuskambėjusį Lietuvos seimo narių vangų lankymąsi posėdžiuose, A. Paulauskas teigė, jog panašiai elgiasi ir kitų kraštų parlamentariai, net Ontario parlamente tą

Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas su Toronto atžalyniečiais
Nuotr. R. Jonaitienės

dieną matęs nedidelį skaičių seimūnų. Neseniai seime buvo priimtas įstatymas, reikalaujantis 71 seimo narių dalyvavimo priimant įstatymus arba jų pataisas. Nesant reikalingo skaičiaus, projektai galės vėl būti svarstomi tik po 6 mėnesių. Jis taipgi tikisi, kad seimui nebereikės tiek skubėti, kaip praėjusioje kadencijoje, kai reikėjo priimti daugybę įstatymų prieš įstojant į Europos sąjungą.

Išėjimo lietuvių pilietybės gavimo klausimu A. Paulauskas priminė, kad šiuo laiku įstatymai leidžia lietuviams turėti dvigubą pilietybę – tai yra gyvenamojo krašto ir Lietuvos. Norintys turi patvirtinti savo norą būti Lietuvos piliečiais. Dokumentų pateikimas yra asmeninės valios išreiškimas, nes okupacijos metu žuvo valstybės archyvas, ir todėl nauji dokumentai yra reikalingi, tvirtino seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Julius Sabatauskas. F. Mockus LVR savanorių vardu pateikė klausimą apie savanorių, palaidotų Gudijoje, perlaidojimą Lietuvoje. Seimo pirmininkas atsakė, jog lietuvių bendruomenė Gudijoje prižiūri

tuos kapus, giminės turi kreiptis į Gudijos institucijas dėl perlaidojimo.

Apie jaunimo išvykimą į užsienį A. Paulauskas teigė, jog išvykstama ne tik dėl ekonominių priežasčių, traukia kitokia aplinka, draugų įtaka. Dauguma išvykusių dirba nelegaliai, tokioje būklėje esant atlyginimai yra gana maži. Manoma, kad daugelis jų sugrįš. Anksčiau trūko darbų Lietuvoje, o dabar trūksta kvalifikuotos darbo jėgos. Minimalus atlyginimas turėtų siekti 550 litų per mėnesį, nors vidutinėms imonėms tokį lygį išlaikyti sunkiau.

Pasibaigus klausimams skirtam laikui, vyko dovanų įteikimas. Kanados čiabuvių skulptūrą seimo pirmininkui įteikė KLB valdybos pirmininkė Rūta Žilinskienė, A. Paulauskas įteikė valdybos pirmininkei įremintą Kovo 11-tosios aktą su parašais ir seimo išleistą knygą. Po susitikimo seimo pirmininkas dar pabendraavo su atvykusiais kavinėje ir aplankė slaugos namus "Labdara", lydimas pirmininko dr. R. Zabiečiausko. Balandžio 8 d. seimo pirmininkas su delegacija grįžo į Lietuvą. RSJ

SAVAITĖ LIETUVOJE

Meldėsi už popiežių

Popiežiaus Jono Pauliaus II laidotuvių Romoje dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas, buvęs Aukščiausiosios tarybos-Atkuriamojo seimo vadovas europarlamentaras Vytautas Landsbergis bei aukščiausieji Lietuvos dvasininkai. Į laidotuves autobusais buvo išvykę ir apie 70 Lietuvos tikinčiųjų, keli skridę lėktuvais. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje vykusiose pamaldose už popiežių balandžio 6 d. dalyvavo vyriausybės nariai, po to ministrų kabinetas ir vyriausybės nariai pasirašė užuojautų knygoje nunciatūroje.

Prezidento metinis pranešimas

Balandžio 12 d. prezidentas Valdas Adamkus skaitė metinį pranešimą seime. Jis teigė matantis tris didelius ateities iššūkius – pilietinės ir politinės brandos stoką, kliūtis sparčiai ekonominei plėtrai ir iš to kylančias socialinio teisingumo problemas bei tautos nykimą. Prezidentas pripažino, kad per 15 nepriklausomybės metų sugebėta susitarti dėl strateginių užsienio politikos siekių. Tačiau pilietinė lygiateisė visuomenė, apie kurią kalbama Konstitucijoje, kuriasi itin sunkiai ir lėtai.

Jaučiamas bendrų vertybių, bendrų idėjų stygius, sakė prezidentas. Pamatinės demokratinės vertybės nėra pakankamai branginamos. Visuomenėje ir politikoje vis labiau įsigali vartojimo logika, neigianti pilietines vertybes. Nėra pakankamai supratimo, kad skirtingos visuomenės grupės yra bendra Lietuvos komanda, kurianti ir įgyvendinanti bendrą Lietuvos projektą. Ūkinis, socialinis atskirų regionų atsilikimas ir nusivylimas viešuoju gyvenimu ir galimybėmis sėkmingai gyventi Lietuvoje tiesiogiai daro įtaką demografiniams ir emigracijos procesams.

Jis ragino seimą įteisinti tiesioginius merų ir seniūnų rinkimus. Žemėtvarką iš apskričių administracijų perdavus savivaldybėms bei reikalingas valdymo teises, sumažėtų biurokratija ir korupcija. Sveikatos apsaugos sistemai, jo manymu, būtinos radikalių reformų. Jis taip pat pabrėžė pareigą nuosekliau remti išsiviją, valstybei finansuojant įvairius projektus, kurie padėtų užsienio lietuvių bendruomenėms išlaikyti ir jaunimui perduoti lietuvišką dvasią.

UR ministeris Maskvoje

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis balandžio 8 d. Maskvoje susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergejumi Lavrovu ir transporto ministru Igoriu Levitinu. Ministeriai aptarė aktualius šių kraštų ekonominių, socialinių ir kultūrinių ryšių, bendradarbiavimo, transporto bei aplinkosaugos klausimus. Kaip praneša URM, susitikimuose buvo pabrėžtas abiejų valstybių

noras kurti palankią aplinką bendradarbiavimui.

Aptarti Lietuvos ir Rusijos geležinkelių tarifų į Klaipėdos ir Karaliaučiaus srities uostus klausimai. A. Valionis pabrėžė, kad Lietuva yra pasirengusi testuoti dialogą dėl Karaliaučiaus srities socialinės ir ekonominės raidos. Gegužės viduryje vyks susitikimas įvertinti Karaliaučiaus keleivių ir krovinių tranzito patirtį. Jis taip pat priminė, kad siekiant išsaugoti bendromis valstybių pastangomis į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktą Kuršių neriją, būtina abiem šalims laikytis įsipareigojimų – atlikti naftos telkinio Baltijos jūroje D-6 projekto poveikio įvertinimą, pasirašyti susitarimą dėl išsaugojimo nuo jūros taršos ir žalos atlyginimo. Jo vizitas padėjo sumažinti įtampą tarp Lietuvos ir Rusijos, kuri buvo kilusi pastaruoju metu. Iškelimas klausimo dėl sovietų okupacijos padarytos žalos atlyginimo šiuo metu būtų paaštrinęs santykius.

Streikuos medikai

Lietuvos medikai reikalauja vykdyti Lietuvos sveikatos programos nuostatą skirti sveikatos apsaugai ne mažiau kaip 5% BVP, o jų atlyginimus pakelti 50%. Kaip rašo ELTA, prieš kurį laiką buvo nuspręsta nuo gegužės 20% padidinti medikų ir slaugos darbuotojų darbo užmokestį. Tačiau medikai tuo nepatenkinti, nusprendė gegužės 17 d. pradėti visuotinį streiką, jei nebus įvykdyti minėti reikalavimai. Už streiką pasisakė 98% balsavusių gydymo įstaigų darbuotojų. Po gegužės 17 d. pagalbos galės tikėtis tik gyvybės praradimo pavojuje atsidūrę ligoniniai.

Streiko metu įprastai dirbti žada Druskininkų ir Klaipėdos ligoninės, Vilniaus universiteto ligoninės, Žalgirio klinika, Kauno medicinos universiteto Onkologijos ligoninė ir reumatologijos klinika bei Kauno kriščiūniškio gimdymo namai.

Aptars reaktoriaus statybą

Ūkio ministeris Viktoras Uspaskichas su Latvijos ekonomikos ministru Artūru Kariniu susitarė gegužės pabaigoje surengti Baltijos valstybių apskritojo stalo diskusiją dėl trečiojo branduolinio reaktoriaus statybos. Ministeriai sutarė, kad reikia mažinti energetikos priklausomybę nuo Rusijos, jungti energetinius tinklus su Vakarais ir bendradarbiauti energetikos srityje. Apskritojo stalo diskusijoje dalyvautų Lenkijos ir Baltijos valstybių ekonomikos ministeriai ir energetikai bei Šiaurės šalių ministerių tarybos ir Europos komisijos atstovai. Latvijos ministeris pritaria Lietuvos ir kitų valstybių vykdomiems elektros tinklų sujungimo projektams. Šiuo metu yra trys – jau pradėtas tiesti Estiją ir Suomiją jungiantis 350 megavatų kabelis. Iki 2009 m. siekiama baigti Lietuvos ir Lenkijos bei Lietuvos ir Švedijos elektros sistemos sujungiančius projektus. RSJ

/ O mūs šventas lietuviškas žodi, / Kaip ramunė mūs žemėj pražydės, /
/ Iš gimtųjų viensėdžių ir sodžių, / Tu skambėk stebuklingas ir didis! /
(B. Brazdžionis)

Amerikos Lietuvių fondo tarybos pirmininkas VYTAUTAS KAMANTAS

EDVARDAS ŠULAITIS

Vytautą mūsų tautiečiai labiausiai pažįsta kaip didelį Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fondo veikėją. Jį matėme ir kitoje lietuviškoje veikloje – skautų, ateitininkų, ALTOs, BALFO bei kitų vienetų.

Kovo 25 d. Vytautas atšventė 75 metų amžiaus sukaktį. Ta proga jam pateikėme keletą klausimų.

– Per ilgus visuomeninės veiklos dešimtmečius esate pasireiškęs daugelio organizacijų veikloje. Kurį tos veiklos sritį galėtumėte labiau išskirti?

– Mano gyvenimui ir lietuviškai veiklai pradžia ir pagrindus davė skautų ir ateitininkų organizacijos bei lietuviškos gimnazijos (Šakiuose, Lietuvoje, ir Eichstaette, Vokietijoje). Ir ten išmoku keliu toliauėjau per JAV Lietuvių Bendruomenę ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, per Lietuvių Fondą ir PLB Fondą, stengdamasis kasdien padaryti bent po vieną skautišką gerą darbą lietuviybės išlaikymui išeivijoje.

– Jus galima vadinti vienu iš LF steigėjų. Ką galite pasakyti apie šios institucijos užuomazgą daugiau negu prieš 40 metų?

– Nėra tikslo mane vadinti vienu iš steigėjų, nes nedalyvavau pirmuose nuo 1960 metų žiemos iki 1961 metų rudens LF steigimo darbuose, kuriuos vykdė

Visuomenės veikėjo darbai

Vytautui Kamantui 75-eri

dr. Antanas Razma su savo bendraminčiais. 1961 m. rugsėjo 2-3 d.d. JAV LB tarybos sesijoje aš buvau JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos jauniausias amžiumi narys, prezidiumo sekretorius ir rašiau sesijos protokolą. Toje sesijoje dr. Algirdas Nasvytis iš Klyvlendo kalbėjo apie jo planuotą ir visiškai JAV LB tarybai ir Centro valdybai priklausantį bei jos tvarkomą „Geležinį fondą“. Iš Čikagos atvykęs „Milijoninio fondo“ iniciatorius dr. Antanas Razma aiškino apie kitokį jo organizuojamą ir pačių aukotojų tvarkomą, savarankišką ir plačią išeivijos veiklą remiantį fondą šalia Lietuvių Bendruomenės. LB tarybai ir man labai patiko dr. Razmos demokratiški steigiamo fondo veiklos principai, aš entuziastingai pritariau jo idėjoms, už jas pasisakiau ir mes nuo to laiko tapome artimi bendradarbiai. Pusmečiui praėjus, 1962 kovo 14 d., Lietuvių Fondas buvo inkorporuotas „Lithuanian Foundation“ vardu Illinois valstijoje kaip savarankiška ir narių-aukotojų tvarkoma pelno nesiekianti korporacija, kurios pagrindinis tikslas yra lietuviybės išlaikymas.

– Kas iš tos Jūsų ilgalaikės veiklos LF labiausiai išliko iki šių dienų?

– Aktyviai telkiau lėšas Lietuvių Fondui, dalyvavau LF narių metiniuose suvažiavimuose ir būdavau jų prezidiumose sekretoriumi, vėliau pirmininku, dirbau kontrolės komisijose, tarybos komisijose, esu tarybos narys nuo 1971 m. Išliko tas pats entuziazmas praktiškai kasdien dirbti ir rūpintis lietuviybės išlaikymo finansavimu, kuriuo mane užkrėtė ir man pavyzdžiu per tuos visus metus yra dr. Antanas Razma. Yra ir 15 milijonų dol. kapitalas, suaukotas dosnių 7,300 lietuvių, jau uždirbęs ir išdalinęs apie 12.5 mln. dol. (įskaitant ir vienkartinę 1.3 mln. dol. paramą atsikūrusiai Lietuvai).

– Jau keli metai girdime pasisakymus LF vadovybės adresu, kuriuos paberia Lietuvių Bendruomenės veikėjai. Kaip Jūs tai vertinate?

– Vieni iš jų yra pasilikę seni ir neuzmiršti norai visiškai kontroliuoti Lietuvių Fondą ir jį laikyti kaip JAV LB išdą, kaip JAV LB padalinį, panašiai kaip savo laiką buvo norėta turėti tą „Geležinį fondą“, tvarkomą tik LB vadovybių. Kiti pasisakymai kartais skamba kaip pikto pavydo balsai, kad LF steigėjams ir direktoriams sekėsi sparčiai auginti fondo kapitalą ir kad LF nariai pasitiki savo išrinktais direktoriais. Noriu pastebėti, kad nei vienas LF direktorius negauname jokio atlyginimo ir dažnai patys apsimokame visokias išlaidas. Aš nesu prašęs nei gavęs bet kokio atlyginimo už keliones ar kitas LF išlaidas (telefoną, paštą), nors gyvenu apie 200 mylių nuo Lemonto, į kurį dažnai važiuoju. Ir vieni, ir kiti stipresni pasisakymai visada buvo, yra ir bus visoje lietuviškoje veikloje, ne tik LF, todėl nors ir nemalonu juos girdėti, bet reikia priimti kaip netobulos visuomenės išraišką. Aišku, būna ir teisingos kritikos, į kurią kreipiame rimtą dėmesį ir pamažu reikalus pataisome. LF direktoriai atsakome LF nariams, ne kitų organizacijų veikėjams.

– Šiandien LF yra pagrindinis šaltinis, kuris „maitina“ ne tik LB, bet ir kitas organizacijas, visą kultūrinę bei visuomeninę veiklą. Vis girdisi daugiau balsų, kad jau pabodo kai kurių LB vadovų daromi priekaištai LF adresu. Kaip Jums šis klausimas atrodo?

– Taip, yra faktas, kad didžiausią LF paramą gauna Lietuvių Bendruomenės projektai (švietimas, kultūra, kitokia veikla). Mes visada dėkojame ir teigiamei įvertiname kiekvieną LF narių auką pinigais, turtu ar palikimais. Todėl jau daugiau negu dešimtmetis kai yra keista girdėti spaudoje ir suvažiavimuose visokius išsigalvotus priekaištus LF adresu, gal nepagalvojant, kad tie priekaištai yra visiems tiems tūkstančiams LF narių, kurie atidavė tuos milijonus sunkiai uždirbtų pinigų lietuviybės išlaikymui. Liūdniausia, kad tie priekaištai kartais ateina iš tų, kurie patys neaukojo arba tik minimumą paaukojo.

– 2005-ji yra paskelbti LF naujų narių telkimo metais. Ko tikėtis iš tokio vairo?

– Tikimės, kad atsiras pakankamai naujų narių, ypač iš naujai atvykusiųjų į JAV gyventi, kurie pakeis apie 3,300 LF narių, iškeliavusių į amžinybę. Siekiame, kad į LF ateitų naujų, jaunų pajėgių lietuvių, norinčių ir galinčių tęsti pagrindinį LF tikslą – finansiškai remti lietuviybės išlaikymą.

– Balandžio 30 d. šaukiamas metinis LF narių suvažiavimas Lemonte. Koks būtų Jūsų linkėjimas jo dalyviams?

– Pirmiausia, ramiai išklausyti pranešimus, kultūringai dalyvauti diskusijose dėl pranešimų, išrinkti geriausius ir pasirodžiusius dirbti kandidatus į LF tarybą, pateikti savo siūlymus geresnei LF ateičiai.

Antra, iš anksto gerai susipažinti su LF įstatų pakeitimo projektu ir už jį balsuoti. LF įstatų keitimo klausimu diskusijos jau vyksta treji metai, tobulybei niekada nebus galo, užtenka dėl žodžių ir kablelių ginčytis ir siekti iš LF, kad jis būtų JAV LB padalinys. LF įstatų komisija ir LF taryba geranoriškai ir kolegiskai priėmė daugiau negu šimtą (100) visokių pataisų, pakeitimų ir papildymų, kuriuos per aštuonis mėnesius siūlė JAV LB KV pirmininkė ir jos patarėjai. Daliai, nepilnai pritarta tik keliems liksusiems pasiūlymams.

– Kokią ateitį pramatote LF? Ką reikėtų daryti, kad jis gyvuotų šimtą ar daugiau metų?

– Tikiu, kad LF toliau augs per ateinančius dešimtmečius ir gyvuos šimtą ar daugiau metų. Lietuvių migracija į JAV jau gyvuoja antrą šimtmetį. Pavyzdžiui, ir mano gyvenamajame Grand Rapids, Michigan, mieste praėjusiais metais šventėme lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos šimto metų sukaktį. Lietuvių Fondui turime surasti naujų narių iš mūsų vaikų, vaikų vaikų ir naujai atvykusių lietuvių, nes jie bus LF ateitis – darbininkai ir lietuviybės išlaikytojai.

Plačiai reiškęsis Suvalkijos sūnus

Kunigo Prano Gavėno mirties penkmetį minint

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Prie Viešpaties altoriaus atsistosių,
Į jį ištiesiu prašančias rankas...
Už savo laimės kelią jam dėkosiu,
Atnešiu savo dovanas menkas (Pr. Gavėnas)

Vasario 7 d. suėjo penkeri metai, kai žemiška kelionė nutrūko kunigo saleziečio (SDB), Prano Gavėno. 1918 m. spalio 11 d. Zapolimų km., Marijampolės raj., ūkininkų Antano ir Kotrynos Gavėnų šeimoj sukryžstė paskutinis iš aštuonių vaikų sūnus Pranukas. Sunkaus pragyvenimo vejama gausi Gavėnų šeima 1926 m. išvyko Brazilijon.

Kavos plantacijon, toli nuo civilizacijos, patekusi šeima patyrė daug sunkumų. Lengvesnio gyvenimo ieškoti ryžosi persikeldama į Sao Paulo, kuriame laimės taip pat nerado: nebuvo darbo, buto, trūko duonos. Ypač motina neįstengė priprasti svetimojo šaly, todėl šeima su jauniausiu sūnum Pranuku grįžo gimtojon Suvalkijon, o kiti keturi vaikai pasiliko tropikų šalyje.

Iš jaunų dienų Pranas jautė dvasinį pašaukimą, tačiau mokslui trūko lėšų. Po laimingo susitikimo su saleziečiu patriarchu kunigu Antanu Skelčiu, keturiolikmetis Pranukas 1933 m. rudenį išvyko Italijon mokytis pas saleziečius. 1939 m. tapęs saleziečiu, jis Turine studijavo filosofiją-pedagogiką, specializavosi eksperimentinėje psichologijoje. Įgijęs filosofijos-teologijos licenciata, 1949 m. liepos 3 d. gavo kunigystės šventimus.

Studijų metais juto trauką plunksnai (keliomis kalbomis kalbantis, jis kunigų seminarijoje redagavo žurnaliuką). Norėdamas praplėsti žurnalistikos akiratį, dvejus metus Romoje lankė tarptautinį Žurnalistikos universitetą PRO DEO. 1960 m. Florencijoje vykusiame tarptautiniame žurnalistų suvažiavime jis tapo Europos Žurnalistų sąjungos nariu.

1952 m. atidarytoj Kastelnuove lietuvių progimnazijoje – jis lietuvių k. mokytojas, katechetas, direktorius, *Saleziečio balso* redaktorius (leidinį redagavęs 17 metų). Jaunimui parašė veikaliukus *Jaunojo galiūno keliu*, *Mikas Magonė*, *Didysis istorias*, išleido vadovėlius *Senujų amžių istorija* ir kt., mišioliką *Melskitės, broliai*.

Sao Paulo arkivyskupo prašomas 1971 m. P. Gavėnas išvyko į Sao Paulo lietuvių Vila Zelinės parapiją. Ten įsitraukia į sielovadinį ir visuomeninį lietuvių gyvenimą. Tapęs Šv. Kazimiero parapijos klebonu, Lietuvos globėjo jubiliejaus proga stengiasi garsinti šv. Kazimierą ir Lietuvą, kenčiančią okupacijos gniaužtuose.

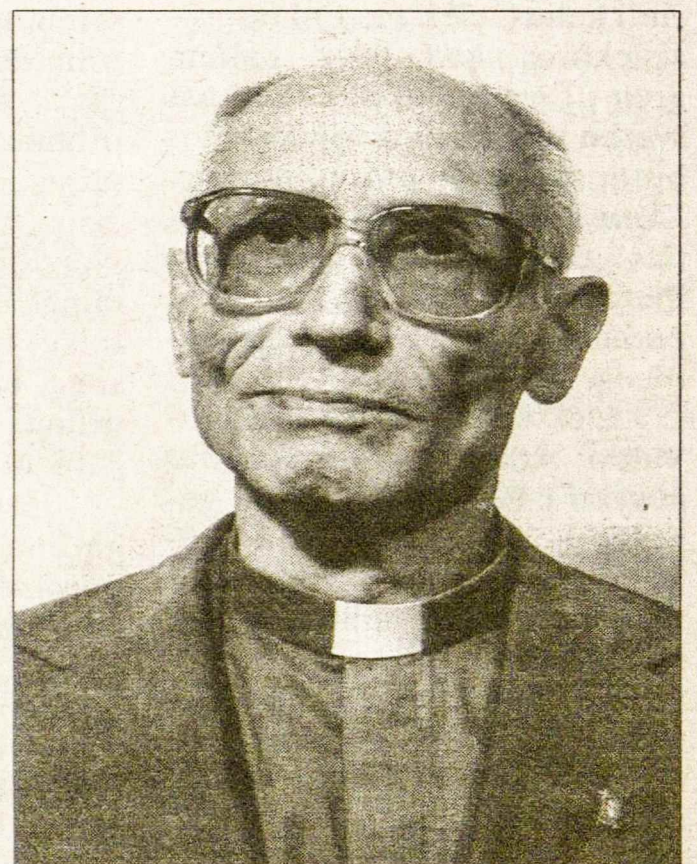
Plačiai po Braziliją pasklido jo parašyta knyga *Sao Casimiro*. Jis prisidėjo prie lietuvių kalbos ir kultūros kurso įvedimo Sao Paulo katalikų universitete. Pats tapo Sao Paulo valstijos Žurnalistų ir rašytojų sąjungos nariu. Lietuvos krikšto jubiliejiniiais metais pastatydino lietuvišką kryžių Marijos šventovėj

Aparecidoj, jo pastangų dėka pavyko brazilų liturginiam kalendoriui įterpti „Maldos dieną už Lietuvą“. Taip pat išleido trumpą apybraižą *Lietuva – Marijos žemė*. Iš biuletenio *Mūsų Lietuva* jo knygių *Kūčios*, *Teofilus Matulionis* ir kt., išverstų portugalų kalbon, brazilai daug sužinojo apie Lietuvą. Džiaugėsi gavęs *LKB Kronikos* sąsiuvinį. „Tą medžiagą panaudodavau įvairiose instancijose, keldamas Lietuvos laisvės reikalą“, kalbėjo kunigas. Didelis indėlis kunigo P. Gavėno – organizuojant parašų rinkimą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. 5 milijonai parašų įteikta prezidentui M. Gorbachiovui.

Brazilijoje buvo pastebėta jo aktyvi veikla. 1985 m. apdovanotas Brazilijos kultūrinio centro medaliu, 1986 m. – Brazilijos lietuvių bendruomenės Garbės pažymėjimu, 1988 m. – Brazilijos vėliavnešio ordino diplomu.

1991 m. kunigas grįžo Tėvynėn. 1992 m. pradėjo darbuotis Alytaus Šv. Angelų sargų šventovėje, o 1994 m. spalio 24 d. paskiriamas Švč. M. Marijos krikščionių pagalbos parapijos garbės klebonu.

Aktyviai įsitraukė saleziečių literatūrinę veiklą. Iki gyvenimo pabaigos jis *Saleziečių žinių* redaktorius. Jo leidiniai nemokamai pasiekė Pelesos, Gdanskio, Suvalkų, Karaliaučiaus lietuvių. Įsteigė Lietuvos katalikų mokslo akademijos Alytaus skyrių. Veisiesiuose – esperanto kalbos gimtinėje išdygo kalbos kūrėjui Liudvikui Zamenhofui pa-

Kun. Pranas Gavėnas, SDB

minklas (kunigui ne kartą teko Lietuvą užsieny pristatyti kongresuose esperanto kalba). Jo iniciatyva atsirado paminklai Petriui Perkumui – Darbėnuose, šv. Kazimierui – Merkinėje, Emilijai Platerytei – Kapčiamiesty, Dievo Motinai – Balbieriškyje, Lietuvos mokytojams – Žiūronyse.

Dideli darbai išvargino savo silpnos sveikatos netausojantį, visų žmonių malonių vardu vadintą Tėvelį. Džiaugėsi sulaukęs 2000-ųjų. Jėgos silpo. Tą vasario 7-ąją buvo lemta budėti prie sergančio kunigo seseriai Liucijai FMA iš Palemono. Vėliau ji pasakė: „Mačiau švento žmogaus mirtį. Tačiau į tokia mirtį atveda šventas gyvenimas“.

Atverkite savo širdis Kristui!

Atkelta iš 1-mo psl.

Lygiai kaip Nikodemui, ir jums visiems Kristus kartoja: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: kas negims iš aukštybės, negalės regėti Dievo karalystės“. Krikštu priartėjome prie Kristaus, kuris yra Dievo pastato kertinis akmuo. Statykime ant Jo visą mūsų ateitį. Būkime gyvieji akmenys tos Sendoros, kurią mūsų protėviai sudarė su Dievu“.

Ilgesnę kalbą Jonas Paulius II pasakė diplomatiniam korpusui Vilniuje. Jiems kalbėjo prancūziškai ir pabrėžė, kad jie yra vieni iš pirmųjų Lietuvos ir visų Baltijos tautų atgimimo liudininkai. Nuostabu, kaip Popiežius, nejausdamas nuovargio, tą pačią dieną, sekmadienį, rugsėjo 5, Vilniaus universiteto

Šv. Jonų šventovėje dar rado laiko kalbėti inteligentijai. Jis pradėjo: „Pirmasis iš Romos popiežių aplankau Baltijos šalis ir tikrai džiaugiuosi, kad galio susitikti su jumis po šios garsios Alma Mater stogu...“ Jis pabrėžė ilgą ir skausmingą istoriją, apie ateizmą, iš kurio marksizmas sėmėsi įkvėpimo.

Ragino nepasiduoti materializmui, siekti naujos santvarkos nenutolstant nuo Dievo. „Jūs, kultūros ir mokslo žmonės, labiau nei kiti esate atsakingi, kad protui nebūtų užtveriamas kelias, vedąs Kristaus Evangelijos link. Nebijokite, bičiuliai, atverti durų Kristui! Jis pažįsta žmogaus širdį ir moka atsakyti į skaudžiausius jo nerimo klausimus. Jis kviečia mus kartu darbuotis ir kurti tikrą, laisvą, vieningą žmoniją“. Dar tą patį sekmadienį jis apsilankė Šventosios Dvasios šventovėje ir ten kalbėjo lenkams. Labai graži yra jo kalbos pabaiga, kurią pridūrė jau davęs visiems palaiminimą ir pasakęs „Amen“.

„Dar norėčiau šį tą pridurti, nes kai žmogus pradeda kalbėti gimtąja kalba, lengva išsišnekti. Vengsiu būti labai šnekus, bet noriu dar

ši tą pasakyti. Niekad gyvenime neteko būti Vilniuje. Esu čia pirmą kartą. Sykiu galima tarti, kad visą savo gyvenimą, bent nuo tada, kai tapau sąmoningas, nuolat buvau Vilniuje. Buvau Vilniuje mintimis ir širdimi. Galima būtų pasakyti – visa savo esybe. Bent jau esmėne jos dalimi. Taip ir pasiliko. Ir Romoje. Gal net dar labiau“. Kad nesusidarytume vaizdo, kad jis Vilnių laiko lenkišku miestu, reikia atkreipti dėmesį, kaip jis pradėjo savo kalbą, džiaugdamasis esąs Šventosios Dvasios šventovėje, „kurią lenkų kilmės lietuviai bei Lietuvoje gyvenantys lenkai“.

Pirmadienį, rugsėjo 5, Jonas Paulius II jau Kaune. Mišių metu Santakoje jis pradeda pamokslą su tos dienos psalmės atkartotinė: „Atsiųsk, Viešpatie, savo Dvasią ir atnaujink žemės veidą“.

Toliau jis plėtoja tą temą apie žemės veido atnaujinimą. „Žmogaus dėka žemės veidas atsinaujina. Atsinaujina tiek, kiek žmogaus dvasia paklūsta Dievo Dvasiai. Tiesos ir Meilės Dvasiai. Kiekvieno krikščionio pašaukimas – liudyti Kristų visų savo gyvenimu, asmeniniu gyvenimu“. Tą pačią dieną Popiežius kalbėjo ir Lietuvos vyskupams, pabrėždamas dvi pastoracinio darbo kryptis: kunigijos atnaujinimą ir pasauliečių atitinkamą paruošimą.

Pirmadienio vakare į Da-

riaus ir Girėno stadioną Kaune susirinko keliasdešimt tūkstančių jaunimo. Popiežius kreipiasi į juos: „Kaip troškau šito susitikimo! Štai pagaliau esu su jumis, Evangelijos keliauninkas. Kaip Petras, ateinu skelbti Kristaus, jūsų padrasinti, kad sektumėte pėdomis To, kuris duoda vienintelę tikrąją viltį. Ateinu kartu su jumis tarti šių žodžių: 'Tiktai Tu, Viešpatie, turi amžinojo gyvenimo žodžius'. Toliau jis ragino: „Lietuvos jaunime! Atidarykite duris Kristui! Būkite pirmieji šaukliai naujosios evangelizacijos, kurios dabar taip stinga jūsų tėvynei, Europai ir visam pasauliui!“ Baigdamas pabrėžė: „Pirmutinė jūsų pareiga – pagilinkit asmeninį ryšį su Kristumi skaitydami Evangeliją, apmąstydami išganymo paslaptis ir meldamiesi. Tavęs, Lietuvos jaunime, laukia sunkus, bet garbingas uždavinys: ne nuo langų, bet nuo pamatų statyti savo krašto ateitį“.

Sekančią dieną Jonas Paulius II jau Kryžių kalne. Jis pradeda: „Užkopkime čionai ant Kryžių kalno ir prisiminkime visus jūsų krašto sūnus ir dukteris, kadaise nuteistus ir įmestus į kalėjimą, išsiųstus į koncentracijos stovyklas, ištremtus į Sibirą ar į Kolymą, nuteistus mirti“. Savo pamoksle jis kalbėjo apie kryžiaus reikšmę, paminėdamas, kad „Jūsų šalies sūnūs ir dukterys ant šio kalno nešė kryžius, panašius į Golgotos kryžių, ant kurio mirė Išganytojas“.

Šiluvoje Jonas Paulius II kalbėjo apie Kristaus ramybę, sakydamas: „Miegi broliai ir se-

serys! Noriu, kad Kristaus ramybė viešpatautų jūsų širdyse. Štai toji žmogaus geidžiama ramybė. Jos ypač stokoja naujoji Lietuva“. Baigdamas savo pamokslą, garsiai meldėsi: „Taikos Karaliene, gerbiama Šiluvos šventovėje, pagelbėk šiems su pasitikėjimu į Tave besikreipiantiems vaikams statyti savo ateities rūmą ne ant pasaulėžiūrų smėlio, bet ant Evangelijos uolos, paskatink visuomeniniame ir politiniame gyvenime vadovautis ne asmeniniu ar kolektyviniu egoizmu, bet meilės ir vienybės idealais“.

Rugsėjo 8, trečiądienį, Popiežius Vilniaus oro uoste atsiveikino sakydamas: „Iškeliauju kupinas išpūdžių, kurie, esu tikras, pavirs malda. Išsaugosiu atmintyje jūsų svetingumą ir bičiulišką šilumą, parodytą man per šias dienas“. Ir pabaigoje tarė: „Lietuva gerai žino, ką reiškia tvarkyti žmogaus gyvenimą be Dievo. Liūdną praeities patirtį visi puikiai prisimena. Brangūs broliai ir sesės, reikia atverti duris kitiems akiračiams. Šiam tikslui kviečiu remtis Evangelija, kuri yra šviesa, apšviečianti žmogaus vertą visuomeninės pažangos kelią. Šiame kelyje kiekvienas asmuo pripažįstamas kaip gyvojo Dievo paveikslas. Šios šviesos dėka lietuviai sugebės kurti gerį, vieningai ir taikiai gyventi“. Tai buvo paskutiniai Jono Pauliaus II žodžiai Lietuvoje prieš 12 metų.

Šiandien visas pasaulis, ne tik katalikai, pripažįsta, kad Jonas Paulius II buvo ypatinga asmenybė – dvasios milžinas.

Tytuvėnų koplytėlė

Nuotr. R. Jakučiūnaitės

Tėvynė visiems - Lietuva

Kovo 10 dieną paežeriečiai rinkosi į pagrindinę mokyklą paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 15-tosios sukakties.

Mokytojos A. Baranauskienės tautiniais motyvais išpuošta salė virpino širdis. Šventės dalyviai pasipuošę tautiniais drabužiais. Nuotaika džiugi, veiduose šypsena ir kartu jaudulys, prisiminus pirmuosius Lietuvos sąjūdžio žingsnius, tautos veržimąsi į Laisvę, vyriausybės nenuilstamą darbą ir Kovo 11 akto paskelbimą tautai, visam pasauliui.

Savo prisiminimais apie dainų šventę Vilniuje, pirmą lietuvių, latvių, estų prasiveržimą ir reikalavimą „Laisvę Estijai, Latvijai, Lietuvai!“, dalinausi aš, nes viską mačiau savo akimis ir kartu išiliejau į šią banguojančią jūrą. Šventės dalyviai mojavo tautinėmis vėliavėlėmis, nešė vėliavas. Pamenu, kaip iškilmingai garbės ratą stadione, nešini Lietuvos trispalvę, ėjo jaunuoliai. Žiūrovai buvo prtilę, nerimas slėgė širdis. Juk tai pirmas protestas prieš geležinę priespaudą.

Kalnų parke ansamblių vakare ošė tautinių vėliavų miškas. Vingio parke taip pat. Iškilmingai skambėjo baltiečių tautinės giesmės. Nedrįso pakelti rankos, prieš Laisvės trokštančius žmones. Pasako-

jau apie tolimesnę kovą ir nerimo kelią, norint išsaugoti Nepriklausomybę.

Moksleiviai supažindino su įvykiais ir datomis žengiant į Nepriklausomybę, ginant Lietuvos tautiečių Laisvę. Kelias sunkus, ilgas, reikalaujantis daug tuometinės vyriausybės pastangų, nerimo ir ryžto. Skambėjo dainos, skirtos Tėvynei, tautiniai šokiai, žaidimai džiugino žiūrovus.

Antroje dalyje buvo komandinės varžybos. Čia dalyvavo visa Lietuva; sūduviai, dzūkai, aukštaičiai, žemaičiai. Teko kalbėti, dainuoti tarmiškai, atsakyti į daugelį klausimų, išspręsti kryžiažodžių, viktorinų.

Komandų dalyviai „keliaavo“ po Lietuvą. Nuostabiai atrodė regioninių sodybų make-tai. Bendruomenės pirmininkas sodybų autoriams įteikė diplomus. Pirmavo mokytojų (aukštaičių) komanda, senelių (sūduvių) komanda iškovojo antrą vietą, toliau tėvai ir dešimtokai. Skanūs tautiniai patiekalai, įdomūs jų receptai ir komandų pristatymas. Seniūnas komandoms padovanojo po šakotį.

Toliau skambėjo dainos, skirtos Tėvynei.

Už tokį šaunų renginį ačiū direktorės pavaduotojai, istorikei L. Kraulėdienei.

Vida Vosylienė, LKRS narė

Sūduvių (senolių) komanda su sodyba ir lietuvišku sūriu. Iš kairės pirmoji – V. Vosylienė, antroje eil. renginio org. L. Kraulėdienė

Sūduva

Mažutė kaip gintaro lašas,
mylimoji graži Sūduva,
Dalelytė lietuviško krašto
ir lietuviška tavo daina.

Piliakalniui paslaptis saugo
tolimosios, žilos praeities,
Griaučiai žirgo ir mylimo draugo,
glūdi kardas prie tavo peties.

Baltų kraujas širdy lietuvaitės
ir karoliai, nugrimzdę kape.
Gimtas žodis jos lūpose aidis,
praeities paslaptį dvasia.

Besaikiai karai, smurtas nuožmus –
tarsi plienas stiprėjo lietuviai,
Jablonskis, Basanavičius, V. Kudirka –
kovokit už gimtąją kalbą, lietuviai.

Sūduva mano mylimas kraštas,
mylim žemė kaip motiną savo,
Lino drobėj lietuviškas raštas
pasaulį plačiai apkeliavo.

Aukštaičiai, žemaičiai, sūduviai
ir dzūkų veržlioji daina,
Mes esame, broliai lietuviai,
Tėvynė visiems – Lietuva.

Vida Vosylienė, LKRS narė

MŪSŲ TĖVYNĖJE

LĖŠOS MINĖJIMUI

Lietuvos vyriausybė balandžio 13 d. nutarė iš rezervo skirti 296,000 litų Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60-mečio minėjimui. Kultūros ministerijai skirta 101,000, iš jų - 70,000 dviems dokumentiniams filmams sukurti. Krašto apsaugos ministerijai skirtos lėšos (18,000 Lt.) 1941 m. birželio 22-28 d.d. sukilėlių sąrašams parengti ir lietuvių ir lenkų karo veteranų išvykai į Žalgirio mūšio vietą surengti. Užsienio reikalų ministerijai paskirta lėšų 16-sios lietuviškosios divizijos ir Vilniaus geto kovotojams veteranams, gyvenantiems Izraelyje, pagerbti. Taip pat paskirta lėšų Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui, Lietuvos istorijos institutui, tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti sekretoriaui. Pagėgių savivaldybei skirta 87,000 litų buvusios Pagėgių koncentracijos stovyklos memorialiniam kompleksui sutvarkyti, rašo ELTA.

IŠLAIDOS MAISTUI

ELTA-DELFI žiniomis, Lietuvos gyventojų išlaidos maisto produktams pernai padidėjo, o išlaidų dalis besilankant viešbučiuose, kavinėse ir restoranuose sumažėjo. Maisto produktams ir nealkoholiniams gėrimams Lietuvos gyventojai pernai skyrė 38.8% (beveik 200 litų) visų savo vartojimo išlaidų, 0.4% daugiau negu 2003 m. Palyginus su Europos sąjungos "senbuvėmis" valstybėmis, Lietuvoje maistui skiriama išlaidų dalis yra daug didesnė. Kitose valstybėse ši išlaidų dalis sudaro ketvirtadalį ir svyruoja tarp 20 ir 28%. Arčiausiai vadinamo europinio vidurkio yra Estija, kur maistui skiriama apie 28% visų išlaidų. Lietuvoje būstas, vanduo, elektra, dujos bei kitas kuras pernai sudarė mažesnę gyventojų vartojimo išlaidų dalį - 12.2% (2003 m. - 12.7%), nes krito komunalinių paslaugų kainos. Statistikos departamento duomenimis, vidutinės vieno namų ūkio nario mėnesio vartojimo išlaidos 2004 m. siekė 512.3 lito. Didžiausiose miestuose šis vidurkis sudarė 613 litų, kituose - 482.9 lito, kaime - 418.4 lito. Vienas Lietuvos gyventojas pinigais ir natūra pernai vidutiniškai gavo 496 litus pajamų - 8.3% daugiau negu 2003 m.

KLAIDINA VARTOTOJUS

Kaip skelbia ELTA-DELFI, patikrinus 89 mėsos perdirbimo įmones buvo nustatyta, kad 34% informacijos apie mėsos gaminių ženklimą neatitinka reikalavimų. Pažeidimai nustatyti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) inspektoriams ištyrus daugiau kaip 1,200 gaminių pavadinimų receptūrų - apie 30% aukščiausios rūšies, per 40% pirmos rūšies ir 30% antros rūšies gaminių bei jų ženklimą. Tarnybos duomenimis, ne visada vartotojas išsamiai ir teisingai informuojamas apie mėsos gaminių sudėtį, rūšį, apdoroji-

mo būdą. Kai kurių gaminių sudėtį netinkamai nurodė mėsos perdirbimo įmonės "Mūsų maistas", "Švaistūnas", "Valresa", "Dargita", "Vilmos prekyba", "Skabeikių agrofirma" ir kitos.

MIRĖ AV ŽURNALISTAS

Kovo 31 d. Čikagoje mirė žinomas JAV lietuvių žurnalistas ir visuomenininkas Edvardas Tuskenis. Gimęs 1964 m. Niujorko valstijoje, 1986 m. baigė Ilinojaus universitetą Čikagoje ir įsigijo istorijos bakalaurą laipsnį. Vėliau Wisconsin universitete įsigijo tarptautinių santykių magistro laipsnį. Dalyvavo akademinio skautų sąjūdžio veikloje, buvo JAV lietuvių jaunimo sąjungos valdybos narys. 1985-1989 m. vaidino pagrindinius vaidmenis Čikagos lietuvių satyros ir humoro teatre "Antras kaimas", su kuriuo gastroliavo Lietuvoje. 1990-1991 m. dirbo Lietuvos Aukščiausiosios tarybos-Atkuriamojo seimo prezidiumo sekretoriato. 1990 m. gavo Vydučio jaunimo fondo premiją. Įvairiu laiku E. Tuskenis bendradarbiavo su išeivijos ir Lietuvos leidiniais *Pasaulio lietuviu*, *Lithuanian Review*. 1992-1994 m. dirbo "Laisvosios Europos radijo" lietuviškoje tarnyboje Miunchene. 1995-1997 m. dirbo Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Išvertė į anglų kalbą A. Eidinto, A. Seno ir V. Žalio knygas *Lietuva Europos politikoje: pirmosios respublikos metai, 1918-1940* bei A. Eidinto *Žydai, lietuviai ir holokaustas* (kartu su Vijoletė Arbas). Jis taip pat išvertė ir redagavo daug istorijos ir politikos mokslų straipsnių rinkinių ir kitokių leidinių.

ATMETĖ PATAISAS

Lietuvos seimas 7 balsais "už", 46 - "prieš" ir 17 parlamentarų susilaikius balandžio 12 d. atmetė seimo statuto pataisų projektą, kuriame siūlyta visus seimūnus atostogų išleisti vienu metu bei skirti griežtesnes nuobaudas už posėdžių nelankymą. Projekte siūlyta už be pateisinamos priežasties praleistą posėdį seimūno atlyginimą sumažinti dešimtadaliu. Dabar jam praleidus daugiau kaip ketvirtadalį posėdžių per mėnesį jo atlyginimas mažinamas trečdaliu. Iki šiol seimūnų atostogų netvarkomos jokiais įstatymais. Seimo valdyba nusprendė artimiausiu metu teikti naują projektą dėl atostogų ir posėdžių lankomumo bei parlamentinės drausmės pažeidimų.

NORVEGIJOS PARAMA

Lietuva iš Norvegijos 2004-2009 metams gaus 40.25 mln. eurų (139 mln. litų) paramos, pagal sutartį, kurią finansų ministeris Algirdas Butkevičius pasirašė Oslo balandžio 14 d. Norvegija teikia paramą per dvišalį Europos ekonominės erdvės (EEE) finansinį mechanizmą. Parama skirta sveikatos apsaugos, kultūros paveldo, vaikų globos sritims. Tokias lėšas skiria Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas. RSJ

Amerikietis apsigyveno Lietuvoje

Buvęs čikagietis džiaugiasi gyvenimu Vilniuje

EDVARDAS ŠULAITIS

Daugiau negu pusšimtį metų Čikagos apylinkėse išgyvenęs Mykolas Vansauskas džiaugiasi sugrįžęs į Lietuvą. Jis ten išvyko prieš savo 96-įjį gimtadienį, 2004 metų rudenį. Apsigyveno Gerontologijos centre, kur yra įsikūrę ir daugiau tautiečių iš užsienio, jų tarpe ir neseniai savo 100-ąjį amžiaus sukaktį atšventusi "kanklių karalienė" Ona Mikulskienė.

"Gyvenu karališkai, viskuo esu patenkintas", - teigė Mykolas, ilgesnį laiką gyvenęs Lyons miestelyje, į vakarus nuo Čikagos.

Kai mirė jo žmona Laima Šilingaitė (vyriausioji Lietuvos žinomo valstybininko teisingumo ministerio Stasio Šilingo dukra), jis dažnai vis galvodavo apie grįžimą į Lietuvą. Nors jis gimęs Cicero apylinkėje prie pat Čikagos 1908 metais prieš pat Kalėdas, tačiau 1912 m. tėvų buvo parvežtas Lietuvon. Čia išgyveno iki 1944-ųjų, kai reikėjo bėgti nuo bolševikų. Tada, kurį laiką prabuvęs pabėgėlių stovyklose, vėl grįžo į Cice-

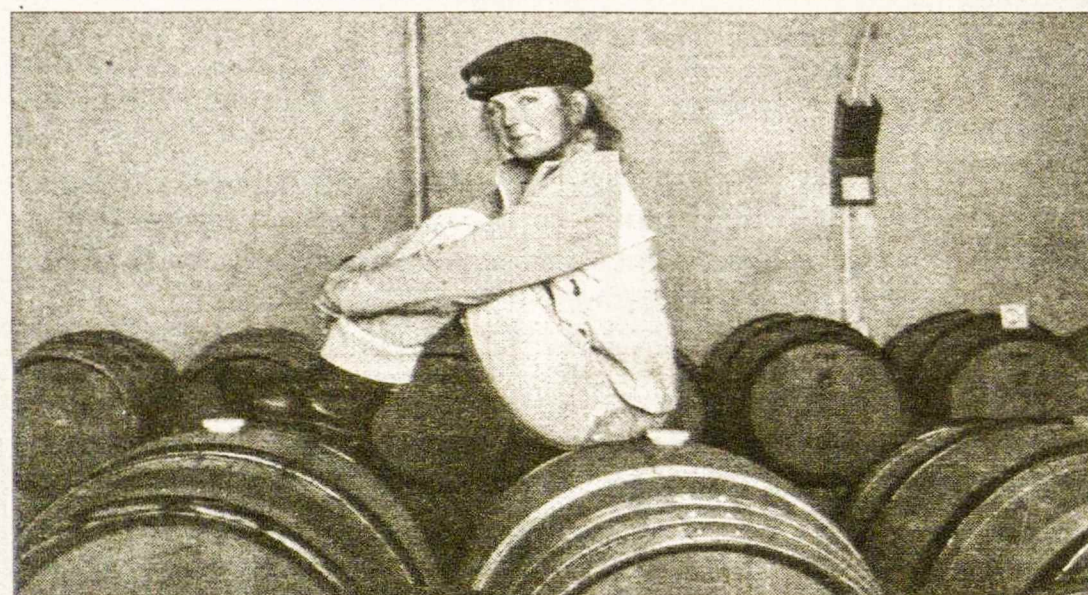
Mykolas Vansauskas su savo iš Aliaskos atvykusiu vaiku Aru ir jo dukra Emilija prieš porą metų

ro, kur buvo gimęs. Po kurio laiko jis su šeima nusipirko namą ir įsikūrė Lyons, IL, kiek toliau į vakarus nuo Cicero ir ten išgyveno ilgus dešimtmečius. Mykolas priklausė kelioms organizacijoms, plačiai lankė lietuviškus renginius, skaitė ir rėmė lietuvišką spaudą bei skyrė nemažai pinigų lietuviškai veiklai. Turėjo gana di-

delę lietuviškų knygų biblioteką.

Jis ir dabar pasigenda JAV leidžiamos lietuvių spaudos ypač *Amerikos lietuvių*. Mykolo regėjimas dar yra gana geras ir todėl neturi skaitymo problemų. Tik jam sunkiau yra girdėti, ypač kalbant telefonu. Gyvendamas Lietuvoje jis susilaukė nemažai laišku iš artimųjų. Aliaskoje gyvenanti dukra Svaja Vorthington, kuri dėsto tėnykščiame universitete anglų kalbą ir literatūrą, labiausiai rūpinasi savo tėvu. Ji žadėjo šį pavasarį važiuoti į Vilnių aplankyti, bet dėl darbo universitete, turės atidėti vėlesniam laikui. Sausio mėnesį savo senelį aplankė jos dukrelė Gaja kartu su sūnaus Aro žmona Kate. Mykolui šis vizitas ypatingai buvo mielas. Dažnas jo lankytojas yra ir vilnietis Danielius Sadauskas.

Mykolas sako, kad jau dabar niekuo nereikia rūpintis: jo kambarys yra patogus - su vonia, tualetu, baldais, telefonu. Už 2,200 Lt per mėnesį gauna maistą, patalpų valymą, gydytoją, apžiūrą, gydymą ir kt. "Nieko man netrūksta tik pasiilgtu artimųjų, lietuviškos spaudos iš Amerikos", - teigia ilgus metus Amerikoje praleidęs šis mūsų tautietis, leidžiantis savo gyvenimo aukšines dienas Vilniuje.

The Globe and Mail dienraščio leidžiamas mėnesinis žurnalas *Report on Business* 2005 m. balandžio mėn. atspausdino šią nuotrauką su straipsniu "Grape Expectations" apie hamiltonietę Deborah Paskus, pasižymėjusią vynininkę, kurios vynas parduodamas per Tawse vyninę (Tawse Riesling Carly's Block 2002 ir Tawse Cabernet Franc Reserve 2002). Žurnalo viršelyje straipsnis pavadintas - "Superstar winemaker Deborah Paskus on her next big adventure"

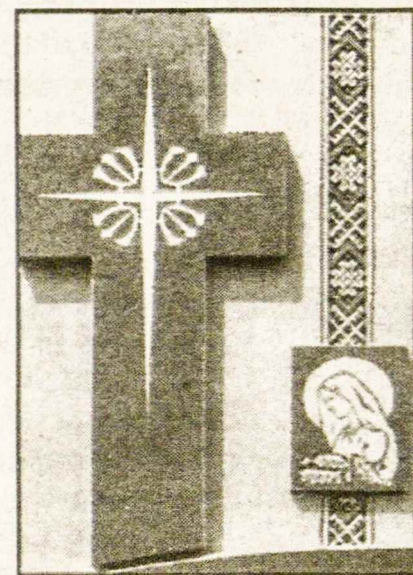
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

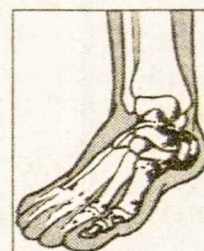
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

LOS ANGELES, CA

IEUVONRIKAUSMĖS ATSTATMO 15-ją sukaktį Kovo 11 Kalifornijos lietuviai paminėjo kovo 20 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Į gausius dalyvius įžangos žodžiu kreipėsi visuomenės veikėjas Albinas Markevičius. JAV ir Lietuvos himnus sugiedoję solistė Janina Čekanauskienė. Tėvynės sąjungos pirmininko Andriaus Kubiliaus atsiųstą sveikinimą perskaitė Aloyzas Pečiulis, o Kovo 11 akto signataras rašytojas Kazys Saja pats pasveikino žodžiu. Išsamią kalbą pasakė generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas.

Meninėje programos dalyje pasirodė solistė Judita Leitaitė. Ji atliko keletą dainų, Lietuvos kompozitorių: K. Kavacko *Susitikt tave norėčiau vėl* (žodžiai V. Spudo), A. Raudonikio *Argi mes kalti* (žodžiai A. Baltakio) ir *Man reikia meilės* (žodžiai S. Žlibino). Ji taip pat atliko keletą dainų rečiau girdėtų kompozitorių N. Vieta, V. Chiara, Čechanovičiaus ir kitų. Solistei akompanavo pianistė Aukšė Jackūnaitė. Į programą buvo įtraukta ir jauna smuikininkė Paulina Daukšytė, Leitaitės dukrelė, kuri atliko K. Sen-Sanso *Gulbė*, K. Borno *Ne-*

Kovo 11-tosios šventėje Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero parapijos salėje š.m. kovo 20 d. meninę programą atliko sol. Judita Leitaitė (dešinėje) ir jos dukrelė Paulina Daukšytė; prie fortepijono akompaniatorė Aukšė Jackūnaitė

nutrūkstamas judėjimas ir R. Rodzerso *Edelvaisas*. Paulina mokosi pas garsią pedagogę Beatą-Vasiliauskaite-Smidtienę ir yra menų gimnazijos penktos smuiko klasės mokinė.

Judita Leitaitė yra koncertavusi muzikos festivaliuose Lenkijoje, Danijoje, Švedijoje ir Lietuvoje Vilniaus festivalyje (1999), tarptautiniame žydų muzikos festivalyje Londone (2000). 1998 m. ji dalyvavo Newport Muzikos festivalyje JAV. Vietos spauda rašė, kad ji buvo publikos pagerbta ovacijomis, visiems atsistojus. Ten ji buvo išrinkta festivalio "Sum-

mer Star". Solistė J. Leitaitė su koncertais lankėsi Sovietų Sąjungoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje, Didžiojoje Britanijoje, Pietų Afrikos respublikose ir kitur. Jos koncertų partneriais yra buvę Lietuvos kamerinis orkestras, Vilniaus styginis kvartetas, Čiurlionio styginis kvartetas ir kt. Ji yra įrekordavusi 200 savo atliktų kūrinių Lietuvos ir Suomijos radijui.

Pamaldas atlikęs klebonas kun. Stanislovas Anužis atskubėjo į salę, sukalbėjo invocaciją. Prasidėjo vaišės, paruoštos G. Plukienės. Tėvynės sąjungos rėmėjų vardu solistei ir visiems padėkojo A. Markevičius.

Ignas Medziukas

Hamilton, ON

A.a. ANTANINOS ASME-NAVIČIENĖS 7 metų mirties atminimui jos vyras Juozas Pagalbai *Lietuvos vaikams* aukėjo \$500. Dėkojame už auką – **PLV k-tas**

A.a. DOMICELEI JANKIENEI mirus, užjausdami jos vyrą Praną, dukras Danutę, Rūtą, sūnus Vyta, Algį ir jų šeimas *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$20 – E.K. Gudinskai, F.A. Povilauskai, F. Venskevičienė. Dėkojame už aukas – **PLV komitetas**

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

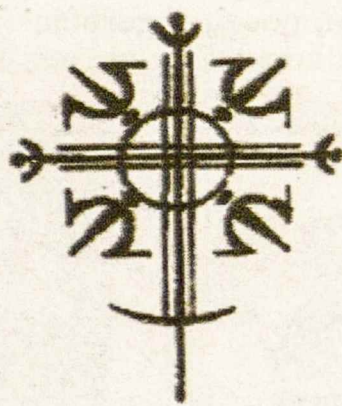
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vasario 16-tąją Petersburgo, FL., lietuviai minėjo š.m. vasario 12 d. Lietuvių klubo patalpose. Minėjimą pradėjo klubo pirm. A. Karnienė, pasidžiaugdama gausiu dalyvavimu ir pristatydama garbės svečius – ambasadorių V. Dambravą su žmona, Lietuvos garbės konsulą A. Karnavičių, Lietuvos kariuomenės karininkus plk. ltn. M. Petrauską ir plk. ltn. V. Liepinš, Lietuvių fondo tarybos pirm. V. Kamantą su žmona ir JAV LB Floridos apygardos pirm. L. Kynienę. Dainos vienetą, vadovaujamas R. Ditkienės, ir lituanistinės "Saulės" mokyklos mokiniai sugiedoję JAV ir Lietuvos himnus. Invokaciją sukalbėjo kan. B. Talaišis. Prisiminti žuvusieji už laisvę, uždegta žvakė. A. Andriulienė perskaitė Nepriklausomybės paskelbimo aktą, o garbės konsulas A. Karnavičius perskaitė Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone V. Ušacko sveikinimą. Lietuvių mokyklos mokinė B. Ulevičiūtė padėklamavo eilėraštį apie Lietuvą. Lietuvių fondo atstovė A. Stasiulevičienė įteikė piniginę fondo dovaną "Saulės" mokyklos vedėjai V. Meiluvieni. Paskaitą skaitė V. Kamantas, Lietuvių fondo tarybos pirmininkas. Pasak kalbėtojo, svarbiausias lietuvių išlaikymo bei kovos už Lietuvos valstybę pagrindas buvo 1949 m. VLIKo paskelbta Lietuvių charta: "Valstybė yra aukščiausiaji tautinės bendruomenės organizacija... Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad išlaikytų Lietuvos valstybę". Po paskaitos aktorė iš Lietuvos I. Leonavičiūtė jautriai padėklamavo J. Degutytes eilėraščių, o Moterų dainos vienetą, vadovaujamas R. Ditkienės, padainavo keletą dainų. Minėjimas baigtas *Lietuva brangi*. (*Lietuvių žinios*, 2005 m., 344 nr.)

Australija

Melburno lietuviai Vasario 16-tosios minėjimą pradėjo pamaldomis Švč. M. Marijos Jūrų Žvaigždės šventovėje. Mišias atnašavo kan. A. Šimkus ir svečias iš Lietuvos Bernardinų šventovės Vilniuje kapelionas kun. J. Sasnauskas, OFM. Skautai ir šauliai pamaldose dalyvavo organizuoti su vėliavomis. Eisenoje į šventovę prie altoriaus buvo nešami Lietuvos simboliai ir tautodailės dirbiniai pažymint, kad Australijos lietuviai nepamiršta, kad jie yra tautos dalis, į kurią Viešpats yra paskyręs. Mišioms tarnavo du berniukai, vienas iš jų apsirengęs skautų uniforma. Po pietų Lietuvių Namuose vyko tolesnė šventės programa. Salėje, dideliame ekrane slinko Dainų šventės Lietuvoje vaizdai ir skambėjo dainos. Buvo išklausytas Melburno LB apylinkės pirm. sveikinimo žodis svečiams iš Lietuvos ir visiems dalyviams, taip pat perskaityti Lietuvos prezidento V. Adamkaus ir Viktorijos provincijos parlamento V. Perkin sveikinimai. Lietuvos gen. garbės konsulas Melburne A. Žilinskas apžvelgė pastarųjų metų Lietuvos pasiekimus pabrėždamas,

kad yra kuo pasidžiaugti. "Dainos sambūrio" choristai padainavo keletą dainų, o prieš tai B. Prašmutaitė paskaitė J. Marcinkevičiaus eilėraštį *Tai mes*. Po dainų D. Jokubaitienė paskaitė Maironio eilėraštį *Nepriklausomybę atgavus*. Svečias J. Alkis iš Lietuvos tarė žodį PLB valdybos vardu. Pastaroji patarusi prezidentui nevykti į "pergalės" šventę Maskvoje. A. Gogelytei paskaičius J.A. Jūragio eilėraštį *Gal mintis atneš vėjas*, parodyta vaizduojant *Skrydis per Lietuvą*. "Sokdavas" grupė pašoko porą šokių, vieną – primenantį XIX šimt. Vilniaus lietuvių vakarą. Minėjimo užsklandos žodį tarė kun. J. Sasnauskas, OFM, priminęs, kaip Nepriklausomybės šventė buvo švenčiama sovietmečiu. Jei ne Vasario 16-jį, pasak kalbėtojo, tai ir mūsų čia nebūtų... gal gyventume Lietuvos žemėje, bet be savo valstybės ir gal net ne lietuviai". (*Mūsų pastogė*, 2005 m., 7 nr.)

Argentina

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas įvyko š.m. sausio 15-22 d.d. Jame dalyvavo jaunimas iš Argentinos, Urugvajaus ir Kanados. Susibūrimai vyko Buenos Aires, Rosario ir Beriso miestuose. Kiekvienas miestas stengėsi suvažiavimo dalyvius kuo svingiau priimti. Atidarymas įvyko Buenos Aires mieste, Argentinos lietuvių centre, Susivienijimo lietuvių Argentinoje patalpose. Po dienos buvo persikelta į Rosario mieste esančią stovyklą, o po 3-jų dienų sugrįžta į Buenos Aires miestą. Čia Susivienijimo lietuvių Argentinoje patalpose įvyko suvažiavimo uždarymas. Jo metu suvažiavimo simbolis buvo perduotas Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungai. Šiame krašte kitais metais įvyks kitas Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Šių suvažiavimų organizatorius ir globėjas yra prel. Edmundas Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas išeivijos lietuviams katalikams. Suvažiavimų tikslas – suburti lietuvių kilmės jaunimą, stiprinti tautinę tapatybę, paieškoti naujų veiklos idėjų. (*Pasaulio lietuvis*, 2005 m., 2 nr.)

Beriso mieste kovo 12 d. "Instituto Canossiano San Jose" amfiteatre įvyko knygos *Lituanos en Berisso* (*Lietuviai Beriso mieste*) suktiktuvės. Buvo pristatyti ir šios knygos bendradarbiai: mokytoja Valentina Bukauskaitė-Persico, Alfonsas J. Markus, Petras K. Glemža, Monika Amat ir Tito Morosky. Programos pranešėjai: Fabian Meschini, Irena Andrunavičiūtė ir Angela Gentile. Vakare šoko tautinių šokių grupės "Mindaugas" ir "Nemunas" bei dainavo "Mindaugo" choras. Knyga sudaryta iš dviejų tomų, 580 puslapių. Joje aprašomos 415 šeimų biografijos, įdėta 660 nuotraukų. Aprašyta "Mindaugo" ir "Nemuno" draugijų veikla. Paskirta vietos ir Lietuvos istorijai bei geografijai, nepamiršti lietuvių papročiai bei tradicijos, yra taipgi įdėta legendų, poemų, lietuviškų dainų. Po knygos suktiktuvių visi dalyviai buvo pakviesti vaišių. J.A.

JAV LB krašto valdybos pirm. Vaiva Vėbrautė (kairėje) vasario 20 d. aplankė slaugos namus "Labdara" Toronte. Viduryje - gyventojų atstovas; dešinėje Irena Ross, KLB veikėja

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 49 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%

santaukas .0.00%

kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius .1.50%

180 dienų indėlius .1.55%

1 m. term. indėlius .2.50%

2 m. term. indėlius .2.75%

3 m. term. indėlius .3.00%

4 m. term. indėlius .3.40%

5 m. term. indėlius .3.85%

RRSP ir RRIF

(Variable) .1.00%

1 m. ind. .2.50%

2 m. ind. .2.75%

3 m. ind. .3.00%

4 m. ind. .3.40%

5 m. ind. .3.85%

PASKOLAS

Asmenines nuo .4.30%

nekiln. turto 1 m. .4.95%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.net

Koncertas "Metų laikai" iš Lietuvos

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Š.m. vasario pabaigoje į Čikagą atvyko Veronika Povilionienė ir etnografinis ansamblis "Blezinga". Lituanistinių mokyklų mokytojų konferencijoje kovo 6 d. PLC Lemonte atliko pagrindinę programos dalį – liaudies dainas, ratelius, paro-

Viešnia iš Lietuvos - V. Povilionienė, pradėdama "Žvaigždžių dienos" programą Čikagoje, gieda Lietuvos himną ir kitus kūrinius

domąsias pamokas lietuvių liaudies dainų, šokių ir žaidimų temomis. Su savo programa dalyvavo ir lituanistinėse mokyklose bei keliose amerikiečių mokyklose. Vasario 25 d. Jaunimo centre, Čikagoje, atliko partizanų dainų programą, o vasario 27 d. JC buvo surengtas koncertas visuomenei, pavadintas "Metų laikai"; taip pat dalyvavo "Seklyčios" kultūrinėje popietėje trečiadienį.

Vasario 27-oji buvo šalta, o prieš koncertą Jaunimo centre nutrūko elektros srovė, palikusi salėje tik keletą atsarginių lempų ir sutrukdžiusi šilumos tiekimą. Nors ir nebuvo tinkamo apšvietimo (elektra buvo taisoma koncerto metu ir tik jo pabaigai sutaisyta), Veronika Povi-

lionienė ir jos ansamblis gabiai įjungė klausytojus į savo puikiai atliktą programą, taip, kad jie nejautė nei šalčio, nei šviesos trūkumo.

Programos leidinyje "Blezinga" yra vadinama Kauno liaudies dainos klubas. Jis susikūrė 1991 ryšium su Sausio 13-osios įvykiais. Kaunas tapo laikinu LR TV centru ir jam reikėjo ruošti naujas laidas. V. Povilionienė į savo namus pasikvietė Kauno folklorinių ansamblių vadovus. Jų koncertas buvo filmuojamas televizijos programai. Iš šio susibūrimo ir išaugo "Blezinga", koncertuojanti jau 14 metų. Ji atlieka senąsias lietuvių dainas, vėlyvą romantinę liaudies kūrybą, giesmes, instrumentalinę muziką. "Blezinga" yra daug kartų sėkmingai koncertavusi Lietuvoje ir užsienyje.

Koncerto pradžioje Veronika Povilionienė supažindino su koncerte dalyvaujančiais ansamblio nariais: Vita ir Valdu

Matuliais ir jų vaikais Dovile ir Daumantu, Juozu Bakučiu, Virginijum Meškiniu, sūnumi Skomantu Povilioniu, kuris šį kartą dalyvavo dėl negalėjusios atvykti V. Povilionienės dukros.

V. Povilionienė įžanginiame žodyje paryškino, kad "Metų laikai" tai ne meteorologiniai pavasariai, vasaros, rudens, žiemos, bet išgyvenimai, kurių būta ir šviesių, ir sunkių, kuriuos patyrė Lietuvos žmonės amžių eigoje.

Skomantas Povilionis savo intarpais apžvelgė istorinius įvykius ir su jais susijusias dainas, kurias atliko "Blezinga" ir Veronika Povilionienė. Dainavo ir Veronika, ir vyrai, ir vieną dainą jaunasis Daumantas bei visi kartu, vedami Veronikos. Tos dainos, kaip ir skaudūs Lietuvos žmonių išgyvenimai skambėjo liūdnei ir nuostabiai gražiai. Klausytojai tartum patys lydėjo graudžiai atsivėkindami rekrūtus, išvaromus 25 metams carinei karinei tarnybai, išgyveno jų kančias ir vargus, džiaugėsi ir linksmesnėmis dainomis bei liaudies instru-

mentų muzika. Veronika Povilionienė vis įdomiai papasakodavo apie šią dainų atsiradimą.

Viena dainų dalis buvo Lietuvos poetų populiarios eilės, tapusios dainomis, dainuojamos jau daugelį metų. Ir prieš sudainuojant *Stoviu aš parimus*, ji paminėjo, kad tai čikagietės Vandos Stankienės žodžiai, tapę, nors ir kiek pakeisti, labai mėgstama daina Lietuvoje.

Buvo ir šokama, lėti, ritmingi liaudies šokiai, daugiau kaip pasivaikščiėjimai, įtraukiant ir klausytojus salėje. Scenoje ypač gražiai buvo atliktas vienas šokis, gal *Rolenderis*, Vitos ir Valdo Matulių bei jų vaikų Dovelės ir Daumanto.

Į kai kurias dainas buvo įtraukti ir klausytojai. O tarp jų buvo ir jaunų šeimų, neseniai atvykusių iš Lietuvos su vaikais, ir nuolat koncertus lankančių žilagalvių.

Pabaigai visi sustoję sudainavo *Lietuva brangi*. Atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis ir visi buvo pakviesti į JC kavinę pabendravimui.

Pavasario daina

Per pavasario tirpstantį sniegą dainuojanti skrenda banga. Taip balti ir panašūs į sniegą balti debesys erdvėje miega, šoka jaunas vėjelis po ją.

Skrenda paukščiai per šniokščiančią jūrą, pasiilgę saulėto dangaus. Balti debesys – greitosios burės, jie palydi tuos paukščius per jūrą, jie pas vėją kelių nesiklaus.

Dar sapnuose paskendusi miega šimtametė pabalus giria. Per pavasario tirpstantį sniegą sidabrinėmis stygomis bėga pavasario jauno daina.

Aurelija M. Balašaitienė

Jo skulptūros vėl gimtinėje

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Skulptoriui Vytautui Juzikėnui kovo 6 d. būtų sukakę tik šešiasdešimt metų. Jei būtų gyvas, menininkas, be abejo, smagus vaikščiotų po savo jubiliejinę parodą, dar būtų pilnas energijos ir naujų kūrybinių sumanymų. Aiman! 1983 m. V. Juzikėnas išvykęs į turistinę kelionę po Jugoslaviją gegužės 12 d. automobilio nelaimėje žuvo. Po kelių dienų buvo palaidotas gimtojo Jurbarko senosiose kapinėse.

Jurbarko V. Grybo memorialiniame muziejuje atidaryta Vytauto Juzikėno skulptūrų paroda, skirta anksti žuvusio menininko gimimo 60-tosioms metinėms. Parodoje - skulpto-

riaus kūriniai iš Kauno M.K. Čiurlionio dailės muziejaus fondų ir iš Juzikėnų šeimoje saugomo palikimo.

Atidarydama parodą V. Grybo memorialinio muziejaus vyr. mokslinė bendradarbė Gabija Viduolytė pasidžiaugė, kad jurbarkiečiai vėl turi galimybę išvysti savo talentingojo kraštiečio kūrinius. Turbūt ne atsitiktinai V. Juzikėno skulptūrų paroda surengta V. Grybo memorialiniame muziejuje. Abiejų skulptorių likimuose galime išžvelgti ne vieną gyvenimišką paralelę. Abu talentingi ir didelių užmojų menininkai savo gyvenimu ir kūryba buvo glaudžiai susiję su Jurbarko miestu. Abiem aktyvia kūrybi-

ne veikla tebuvo lemta užsiimti vos dešimtmetį. Abu skulptoriai pačiame kūrybinių jėgų brandume atsitiktinai ir tragiškai žuvo. Žinoma, jiedu daug kuo ir skyrėsi. Jei V. Grybas buvo skulptorius monumentalistas, tai V. Juzikėnas buvo labai pamėgęs mažąją plastiką.

Į parodos atidarymą iš Vilniaus atvykęs V. Juzikėno sūnus Liutauras Juzikėnas, irgi baigęs Vilniaus dailės akademijos skulptūros specialybę, nuoširdžiai padėkojo jurbarkiečiams už jo tėvo skulptūrų parodos surengimą. Beje, šioje parodoje buvo tik nedidelė dalis V. Juzikėno sukurtų skulptūrų. Menininkas kūrė daugiausia asociatyvinę plastiką, kuri galėtų dė-

mesingam žiūrovui sukelti atitinkamas asociacijas. L. Juzikėnas pasidalino savo samprotavimais apie kai kurias parodoje esamas skulptūras.

Štai *Valdovas* – vienas iš paskutiniųjų skulptoriaus darbų. Jis sukurtas 1983 m. iš ažuolo medžio. Žiūrintiems į šią skulptūrą, be abejo, sukyta ir pašaipos, ir paniekos, ir tragiško asociacijos. Prie visų skulptūrų yra pažymėtos sukūrimo datos. Menininkas tarsi tuo norėjo pabrėžti, kad kiekvienas kūriny yra tų metų išgyvenimų ir minčių simbolis.

Pagal užsakymą V. Juzikėnas sukūrė skausmingą ir poetišką *Pietą*. Ją kurdamas, aišku, nepamanė, kad po kelerių metų šios kopija stovės Jurbarko kapinėse prie jo paties kapo.

Neįgaliųjų poezijos šventė

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Alytaus miesto bendruomenės dienos užimtumo centras – tai vieta, kurioje vyksta dažni Lietuvos neįgaliųjų draugijos (LND) Alytaus miesto skyriaus narių suėjimai. Pasiūlyta patekęs turtingon, spalvingon rankdarbių parodon. Joje puikuojasi tapybos, keramikos, medžio drožiniai,

siuvinėti, megzti, siūti rankdarbiai.

Centre vyksta daugybė renginių. Išradingai švenčiamos Kalėdos, pagarbiai išlydimi senieji metai, pakiliai sutinkami Naujieji. Nelieta nepastebėti jubiliejai, valstybinės, krikščionių šventės. Nė vienas renginys nepraeina be "Dzūkijos" ir "Gajos" ansamblių, vadovaujamų nuoširdžiai dirbančios mo-

kytojos Birutės Serbentienės, dainų.

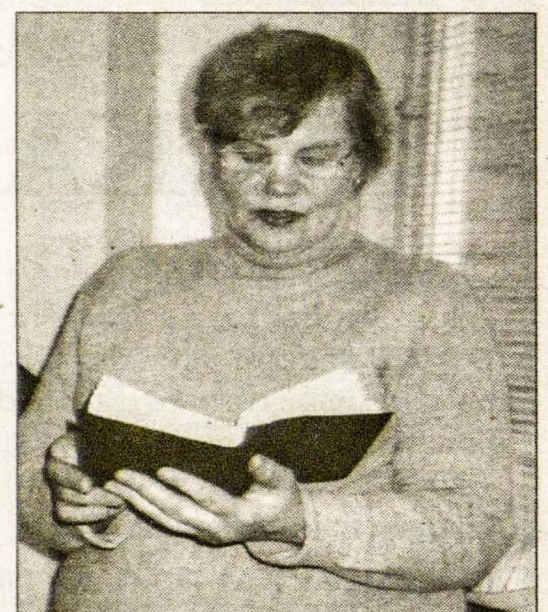
Neįgalūs poezijos mokytojai, kuriantieji ir skaitantieji, prieš trejus metus įsteigė literatų būrelį "Liepsnelės". Vasario mėnesį paskaityti, paklausti naujų posmų Alytaus miesto bendruomenės dienos užimtumo centre gausiai susirinko literatai, poezijos gerbėjai, Dzūkų pulkucio dainininkės. Šven-

tės vedėja Ingutė Rakauskienė pristatė būrelio "Liepsnelės" vadovę, šios literatų popietės iniciatorę Moniką Jaciunskienę.

Mūsų įkvėpti literatai vienas po kito skaitė savo naujausius iš širdžių gilumos išplaukusius kūrinius. Su maloniu dėmesiu, šiltais plojimais palydėti Elvyros Germanienės, Elenos Bezelenės, Albino Plauskos, Monikos Mekionienės ir kitų literatų eilėraščiai.

Poetai savo posmuose ryškiai vietą skyrė svarbiausiam žmogiškam jausmui – meilei. Sunku būtų įsivaizduoti eiles, neturinčias ryšio, nesusijusias su mūsų gražiąja dzūkiška gamta - kūrybinės minties įkvėpėja. Eilėraščius keitė dainos. Gražiai skambėjo mielos, prosenelių dainuotos, dzūkiškos dainos, atliekamos Izabelės Satkauskienės, Anelės Markevičienės, Razvitos Krikščiokaitienės, Ritos Stanevičienės – Dzūkų pulkucio giesmininkių.

Svečiai negailėjo pagyrimų neįgaliesiems poezijos mylėtojams. Gražių renginių pasiūlymą LND Alytaus skyriaus pirmininkė Jūratė Kamičaitienė

Skaito savo eiles poetė Elvyra Germanienė

nė, "Gajos" ir "Artrito" klubų vadovės Kazytė Morkeliūnienė ir Lina Sviderskienė bei kiti.

Poetė Elvyra Germanienė paskaitė savo eilėraščių:

Tik tu pašauk,
Aš aidu atsiliepsiu,
Atskrisiu lakštute
Ar vyturiu mažu...
Tik tu ateik,
Aš nieko nekalbėsiu,
Pavirsiu gėlele
Paunksmėje beržų...
O gal išnyksiu,
Kaip naktis juoda.
Nors šauksi – neateisiu
Jau niekad, niekada

Neįgaliųjų suėjime Alytuje - netrūksta ir poezijos mėgėjų

Muzikas ir kompozitorius JONAS GOVĖDAS gavo seimo medali, skirtą Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo 15-sioms metinėms. Seimo pirmininko Artūro Paulausko rašte, įteiktame kartu su medaliu jo vizito Kanadoje metu, rašoma: "Lietuva gyvena ten, kur lūpomis lietuvių kasdien prabyla gyvas žodis. O jeigu žodis ne prabyla, bet dainuoja? O jeigu jis ne dainuoja, bet chorą liejas ar darnia lietuviška giesme? Jei taip, vadinasi Lietuva ne tik gyva - ji stiebiasi. Stiebiasi kiekvieno Lietuvą dainuojančio lietuvių širdyje. O stiebiasi Lietuva ten, kur kasdieniu darbu šią giesmę palaiko lietuvių bei pasiaukoję žmonės. Manau, kad šie žodžiai geriausiai apibūdina Jus - žmogų, visą savo gyvenimą pašventusį tai lietuvių širdžiai mielai giesmei. Giesmei, aidinčiai gražiausiomis mūsų Tėvynės dainų eilėmis, sujungiančiomis po pasaulį padrikusias mažas lietuviškas salas į vieną didžią Lietuvą. Ačiū už prasmingus Jūsų darbus, kasdien lydimus meilės savo Tėvynei, mūsų visų Lietuvai. Nuoširdžiai ir pagarbiai, Artūras Paulauskas, 2005 m."

Muz. JONAS GOVĖDAS

Savamokslė dailininkė šimtuose paveikslų

Knyga apie dailininkę Lidą Meškaitytę

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Dailininkės Lidos Meškaitytės bemaž visas gyvenimas prabėgo senoje sodyboje, stovinčioje tarp miškų Nemuno dešiniajame krante Antšvenčių kaime. Netoliese į Nemuną sruveno Šventosios upelis, ištekas iš šaltinio ir per žiemos speigus neužšalęs. Už gero kilometro matėsi Smalininkų miestelio raudonplytės trobos su čerpių stogais. Beje, Šventosios upelis kelis šimtmečius mūsų tautą skyrė į dvi dalis - Didžiąją ir Mažąją Lietuvą. Tas upelis taip pat buvo geroką šimtmetį Vokietijos imperijos ir carinės Rusijos valstybinė siena. Spaudos draudimo laikais Antšvenčių kaimo sodybose apsisistodavo mūsų knygnešiai. Gimtojo kaimo istorinis paveldas, geografinė padėtis, apylinkių vaizdai formavo Lidos Meškaitytės asmenybę, davė daug impulsų kaip tapytojai.

Šitai aiškiai pastebime pavartę dabar išleistą knygą-albumą *Lida Meškaitytė*, skirtą jos gyvenimui ir kūrybai. Monografinę dalį parašė menotyrininkės Daiva Beličienė ir Marija Kuodienė. Knygą išleido leidykla "Lietuvos dailės muziejus". Joje išspausdinta 115 L. Meškaitytės nupieštų paveikslų. Meno mylėtojai gali susipažinti su didesne jos kūrybos dalimi. Be to pateikta nemaža nuotraukų, kuriose įamžinti svarbesni menininkės gyvenimo epizodai, jos artimieji, ją palaikę meno žmonės.

Lida Meškaitytė gimė 1927 m. gruodžio 30 d. Jau vaikystėje ji pamėgo piešimą. 1933 m. ji pradėjo lankyti Smalininkų direktorijos išlaikomą vokišką mokyklą. Tuomet Klaipėdos krašte jau buvo privalomas aštuonerių metų pradinis mokslas. Mokykloje, kurią Lida baigė 1941 m. gegužės mėnesį, be viso kito, gerai išmoko vokiečių kalbą, taisyklingos kaligrafiškos rašyenos, gerokai pralavino piešimo įgūdžius. Na, ir visam gyvenimui liko išsiugdytas vokiškas tikslumas ir tvarkingumas.

Nežinia, kaip būtų susiklostę tolimesnis merginos gyvenimas, jei ne Antrasis pasaulinis karas. 1944 m. spalį artėjant Raudonajai armijai, vokiečiai įsakė visiems Antšvenčių gyventojams per 5 valandas išvažiuoti - jei ne, grąsino sušaudyti kaip šnipus. Ir Lida su tėvais, pasikinkę du ark-

lius, išvažiavo į Rytprūsius. Žiemą jie praleido Barštyne, netoli Karaliaučiaus, barono Vangriteno dvare. Turėdama akvarelinių dažų bei tušo, Lida ir tenai nemažai piešė. Išliko to meto jos paveikslas *Kambarys Vangriteno dvare*.

Pasislėpę miške, Meškaityčiai 1945 m. kovo mėn. sulaukė Raudonosios armijos ir su kitais pabėgėliais ryžosi grįžti namo. Iš Kybartų jie traukiniu atvažiavo į Kauną ir čia prie geležinkelio stoties buvusiam name apsinakvojo. Naktį įsisiautė labai smarki audra ir ant miegančių pabėgėlių užvertė sieną. Ypač nukentėjo Lida - jai buvo sulaužyti dubens kaulai. Palikę ją Kauno ligoninėje, tėvai šiaip taip persirado į Antšvenčius - į savo nusiaubtą sodybą. Po dviejų mėnesių Lida su ramens garlaiviu atplaukė į Jurbarką, o iš čia pažįstamas žmogus ją parvežė į namus.

Metus laiko mergina išgulėjo lovoje, o paskum aštuonetą metų ji tik su ramens pavaikščiojo. Pokario metais tėvai labai sunkiai vertėsi, motinai net kurį laiką teko elgetauti. Lida, ir būdama sunkiu ligoniu, teptuko nepadėjo - vis tapė. Knygoje išspausdintas jos 1947 m. nupieštas *Peizažas*, kuriame pavaizduota po eglę supilta platoka griuvėsių krūva. Tie griuvėsiai tarytum simbolizavo sugriautą jaunos menininkės gyvenimą. Tačiau matėsi ir vilties - ant griuvėsių stiebėsi pradžystančios pievų gėlės. Šiame jaunystės kūrinyje dailininkė jau kaip ir suradusi save - juvelyriškai nupieštos smulkiausios detalės. Tai bus būdinga visai tolimesnei L. Meškaitytės tapybai.

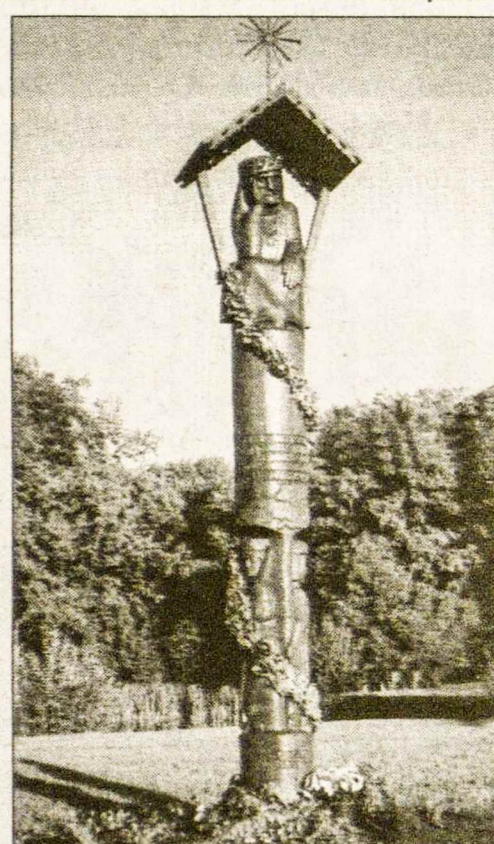
Ilgainiui Lida pradėjo šiek tiek fiziškai sutvirtėti, ėmė jau pavaikščioti be ramentų, galėjo tvarkytis namie ir kiek toliau nueiti į apylinkes. Įvairėjo ir jos paveikslų tematika, atsirado panoraminiai peizažo vaizdai, potėpiai skaidrėjo ir liejosi į vientisą visumą. Tapytoja ypač daug dėmesio ėmė skirti dangui, jį labai įvairavo. Tai ryškiai pastebima tais metais jos nupieštuose paveiksluose: *Vakaras laukuose*, *Arimai*, *Ramunės*, *Saulėlydis*. Juose atsispindi ir dailininkės vidinė ramybė, ir jos lyrinė pasaulėjauta. Viskas ant popieriaus buvo fiksuojama ir meditatyviai, ir kruopščiai, kartu su meniniu tobulumu. L. Meškaitytė savo kiekvieną paveikslą tapydavo keletą savai-

čių ar net visą mėnesį, kasdien vis užpildydama gana nedidelį paveikslų plotelį, tiesiog mozaikiškai dėdama taškelį prie taškelio. Dailininkė tapė plonyčiu voverės blakstienų plauko teptuku ir dažniausiai bemaž sausu.

1957 m. L. Meškaitytės paveiksai buvo parodyti respublikinėje liaudies dailės parodoje Vilniuje ir susilaukė nemažo visuomenės susidomėjimo. Kitamet buvo išleistas jos paveikslų atvirukų komplektas. Apie savamokslę tapytoją pasirodė straipsniai spaudoje. Tai L. Meškaitytę padarė, tapyba jai paliko esminę gyvenimo dalimi. Buvo surengtos kelios asmeninės parodos. Kartu ji dalyvauja ir rajoninėse, ir respublikinėse liaudies dailininkų parodose. 1969 m. išleidžiamas kitas L. Meškaitytės paveikslų atvirukų komplektas.

Metams bėgant, dailininkės sveikata ėmė prastėti, 1988 m. ji nupiešė *Mamos portretą* - paskutinį savo kūrinį. Mirė tėvai, ji liko gyventi viena nušalioje pamiškės sodyboje. Atsidūrusi Jurbarko ligoninėje, Lida Meškaitytė 1993 m. liepos 31 d. mirė.

1994 m. Lietuvos dailės muziejuje buvo surengta paminėti L. Meškaitytės paroda - 358 kūrinių. 1998 m. Lidos Meškaitytės vardas buvo suteiktas Smalininkų vidurinei mokyklai. Knyga *Lida Meškaitytė* gražus paminklas dailininkei ir puiki dovana mūsų meno mylėtojams.

Tautodailininko Vytauto Jakūno stogastulpis Žipamūšio kaime. Nuotr. iš žurnalo *Šiaurietiški atsivėrimai*

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Zenonas Rokus Rudzikas šiemet buvo perrinktas Lietuvos Mokslų akademijos (LMA) prezidentu 81 iš 126 balsavusių narių dauguma. Pirmą kartą jis buvo išrinktas 2003 metais, kai tų pareigų atsisakė Benediktas Juodka, ir buvo išrinktas Vilniaus universiteto rektoriumi. Z.R. Rudzikas baigė vidurinę mokyklą Sibire aukso medaliu, vėliau baigė Vilniaus universiteto (VU) Fizikos fakultetą. Dviejų Lietuvos mokslo premijų laureatas, prieš dešimtį metų atžymėtas ir Švedijos mokslo premija. Mokslininkas buvo LMA Fizikos instituto direktorius, nuo 2004 metų dirba VU Teorinės fizikos ir astronomijos instituto direktoriumi. Parašė per 270 mokslinių straipsnių teorinės fizikos srityje, skaitė pranešimus ir paskaitas įvairių valstybių mokslo centruose. 1993-1996 m. buvo mokslo ir studijų specialistas prie Lietuvos vyriausybės, 1996-2000 m. Lietuvos Mokslo tarybos narys, nuo 1994 m. Europos sąjungos Mokslo direktorato specialistas, Lietuvos fizikų draugijos pirmininkas, Tarptautinės astronomų sąjungos, Pasaulio mokslininkų federacijos, Europos bei kelių užsienio valstybių fizikų draugijų narys.

Juozas Balčikonis (1885-1969), profesorius, kalbininko, vertėjo 120-sios gimimo metinės buvo minimos jo gimtinėje Eriškiuose ir įvairiose Panevėžio miesto ir rajono vietose. J. Balčikonis mokėsi Panevėžio realinėje mokykloje, Peterburgo universitete baigė slavistiką. Buvo Panevėžio gimnazijos ir Panevėžio mokytojų seminarijos direktorius, vėliau dėstė lietuvių kalbą Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Po II Pasaulinio karo vadovavo Lietuvių kalbos institutui, profesoriavo Vilniaus universitete. Daugiausia J. Balčikonis nusipelnė lietuvių leksikografijai: tęsė kalbininkų Kazimiero Būgos ir Jono Jablonskio darbus, buvo ilgametis didžiojo Lietuvių kalbos žodyno vyriausias redaktorius, pats užrašęs keiliolika tūkstančių žodžių. Bendrinę kalbą tvarkė ir ugdė remdamasis gyvosios kalbos pagrindu - tarmėmis. Išvertė į lietuvių kalbą brolių Grimų, H.C. Anderseno, W. Hauffo, C. Perrault pasakas, arabų pasakas *Tūkstantis ir viena naktis*, J. Verne ir J. Swift kūrinių.

Boriso Dauguviečio (1885-1949), legendinio režisieriaus ir rašytojo 120 metų gimimo jubiliejus buvo paminėtas balandžio 2 d. Lietuvos valstybiniame dramos teatre jo paties parašytos komedijos *Žaldokynė* spektakliu. Gimė Dauguviečiuose, Biržų krašte. Mokėsi Panevėžio ir Mintaujos realinėse gimnazijose, Rygos politechnikoje (1905-1906), Petrapilio Imperatoriškoje teatro mokykloje (1907-1910). Dirbo aktoriumi Peter-

burgo Literatūros ir meno draugijos centre (1909-1913), vėliau įvairiuose Rusijos miestuose. 1920 m. grįžo į Lietuvą ir 1923 m. pradėjo dirbti Kauno Valstybės teatre dramos režisieriumi.

Tarp reikšmingiausių to laikotarpio B. Dauguviečio režisuotų pastatymų *Otelas* ir *Žiemos pasaka* (W. Shakespeare), *Tartiufas* ir *Tariamasis ligonis* (Moliere), *Visuomenės šulai* (H. Ibsen), *Patriotai* ir *Prisikėlimas* (P. Vaičiūno), *Plėšikai* ir *Marija Stuart* (F. Schiller), *Pelninga vieta* (A. Ostrovskio), *Edipas Kolone* (Sofoklio). Baigiantis II Pasauliniam karui pradėjo dirbti Vilniaus valstybiniame dramos teatre, kur pastatė savo reikšmingiausius spektaklius: A. Ostrovskio *Mišką*, A. Čechovo *Vyšnių sodą*, M. Gorkio *Priešus* ir *Jegorą Bulčiovą*. Tuo metu pasireiškė ir kaip dramaturgas, parašė keletą pjesių, tarp jų ir *Žaldokynę*, kuri teatro scenoje pasirodė 1948 m. kovo 19 d. Režisavo Kazimiera Kymantaitė. Spektaklis buvo atnaujintas 1975 ir 1985 metais. Iki šių dienų buvo išsaugotas *Žaldokynės* dailininko Vytauto Palaivos scenovaizdis, primenantis XX š. vidurio Lietuvos teatro stilistines tendencijas ir vertinamas kaip labai įdomus teatro istorijos eksponatas.

Dailininko Adolfo Valeškos (1905-1994) šimtųjų gimimo metinių proga Kauno paveikslų galerijoje buvo atidaryta jo darbų paroda. Dailininkas buvo Kauno meno mokyklos auklėtinis, lietuvių tapybos klasikas, visuomenės ir kultūros veikėjas Lietuvoje ir išeivijoje. "Nepriklausomųjų" dailininkų grupuotės 1930 m. steigėjas ir narys. Aktyviai rūpinosi bažnytinio meno rinkimu ir saugojimu, vadovavo 1935 m. Kaune įsteigtam Bažnytinio meno muziejui. 1944 m. pasitraukė į Vakarus, dėstė Dekoratyvinės ir taikomosios dailės mokykloje Vokietijos Freiburge. 1950 m. atvykęs į Čikagą (JAV) įsteigė dekoratyvinės dailės studiją, kuri įrengdavo ir dekoruodavo įvairių religijų maldos namus. 1993 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kaune. Mirė 1994 m., palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Čiurlionio kvartetas š. m. kovo 18 dieną koncertavo D. Britanijos Londono "Royal Festival Hall" salėje. Koncerte buvo atlikti M.K. Čiurlionio, H. Villa-Lobos bei P. Čaikovskio kūrinių. Čiurlionio kvartetas įsisteigė 1968 metais. Yra surengęs per 3,000 koncertų Lietuvoje ir užsienyje, dalyvavęs muzikos festivaluose. 1989 m. apdovanotas Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija. Kvartete groja Jonas Tankevičius (I smuikas), Darius Dikšaitis (II smuikas), Gediminas Dačinskas (altas) ir Saulius Lipčius (violončelė). G.K.

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.75%
2 metų term. indėlius	2.25%
3 metų term. indėlius	2.50%
4 metų term. indėlius	2.80%
5 metų term. indėlius	3.10%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.00%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.50%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.75%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	0.65%
Amerikos dol. GIC 1 metų	
term. ind.	2.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas	nuo	5.25%
Sutarties paskolas	nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu		
nuošimčiu		
1 metų		4.00%
2 metų		4.50%
3 metų		5.00%
4 metų		5.25%
5 metų		5.50%
Su keičiamu		
nuošimčiu		
1, 2, 3 metų		4.25%

Duodame CMHC
apdraustas nekilnojamo
turto paskolas

Duodame komercines
nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiama nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Maloniai kviečiame pasinaudoti PAVASARIO PASLAUGA

VIENERIŲ METŲ CASHABLE GIC

2.25%

VIENERIŲ, DVEJŲ METŲ GIC

2.75%

TREJŲ METŲ GIC

3.00%

VIENERIŲ METŲ GIC JAV VALIUTA

2.00%

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905-271-8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

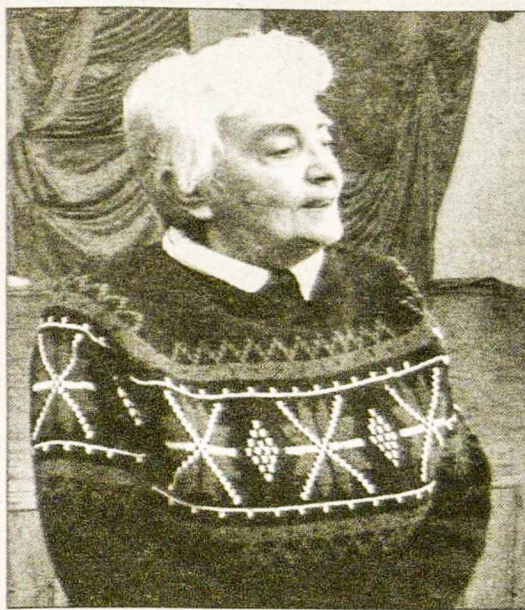
(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Girdžiu tave širdim...

Iš Kovo 11-osios išpūdžių giminėje

ANTANINA GARMUTĖ

Rašytoja Antanina Garmutė, kalbėjusi Kovo 11-osios minėjime Ilgakiemyje

Nuotr. S. Sajausko

Visos šaknys į žemę nueina... Ne tik medžių, sodų, augalų, bet ir mūsų, paprastų žmonių, tose žemėse užgimusių. Todėl ir jaučiame ypatingą trauką, tarytum kokį žmogiškąjį magnetizmą tiems protėvių kalneliams, kuriuose ilsisi jų kartų kartos, ir tiems Dievo dangaus skliautams, po kuriais triūsia, auga, gyvenimo vargais ir džiaugsmiais turtingi, gal šiandien dar nežinomi giminės žmonės. Jie – arti. Jie – širdy. Tą ypač pajunti ramią šventinio susimąstymo valandą. Ir apsidžiaugi, kad ir jie prisimena tave...

Gal ir ne telepatinius sugėbėjimus, o telefoninius ryšius pasitelkusi Ilgakiemio bibliotekos vedėja Regina Martinaitienė pasikvietė šių eilučių autore kartu atšvęsti valstybinę Kovo 11-osios (Nepriklausomybės atkūrimo) šventę.

Ilgakiemis – jauki gyvenvietė (apie 700 gyv.) prie didelio kelio, vos keliolika km nutolusi nuo Kauno, ties Kauno-Prienų rajonų riba. Prie Jiesios ir Šlapakšnos santakos. Tai – buvęs Pajiesio kolūkio centras, kurio ir pirmininkas buvo įsikūręs mano prosenelių Štuopių sodyboje. Prie gražių Jiesios skardžių, šimtamečių ažuolų pavėsyje. Juos priglaudė kitapus plento – senosios Veiverių kapinaitės, o jų palikuonis istorijos vėjai išblaškė po Sibirą, JAV, Kanadą... Kai kas liko me dar ir Lietuvoje. Laisvės ir Nepriklausomybės sulaukėme. Tad Kovo 11-ji mums – didelio džiaugsmo diena. O pasidalin-

tas džiaugsmas, kaip žinia, – dvigubai didesnis.

Ilgakiemiečių džiaugsmo šventėje dalyvavo ir sausakimšos salės dėmesį pritraukę laikė net keli vietiniai ansambliai – etnografinis, vokalinis, mokinių ir mažųjų vaikučių. Programą vedė kultūros centro direktorė N. Gudaitienė. Gausiais plojimai buvo įvertintos meno vadovės Jūratės Balsienės bei Alinos Vozgirdienės pastangos. Kaip taikliai pastebėjo gyvenvietės šeimininkas – seniūnas E. Raugevičius, moka mūsų žmonės ne tik dirbti, bet ir iš širdies linksmtis.

Kai žvelgi į giedrus savi-veiklininkų veidus, jų nesukaustytus judesius, pasitikinčią, orią laisvą žmonių laikyseną, gražią, stilingą aprangą, imi suprasti, kad per 15-ka atkurtos Nepriklausomybės metų mes iš esmės pasikeitėme. Į gerąją pusę. Suprantama, kad esame linkę labiau pastebėti neigiamus faktus, blogybes ir klaidas. Vis dėlto, gyvenimo upė nuolatot neša pažangą, o demokratija ir laisvė skatina žmones tobulėti ir dvasiškai. Ypač pastaraisiais metais, kai mūsų valstybė įstojo

į NATO ir Europos Sąjungą. Sustiprėjo ryšiai tarp panašių kultūrų. Tai šiandien pastebi kiekvienas kaimo žmogus. "Kas be ko – turim išmokyti atsidurti tikrąsias vertybes, atskirti pelus nuo grūdų" – sako nuoširdūs gentainiai. "Tik mus labai skaudina, įžeidžia tas senas, inertiškas vertinimas, neva kaimas yra prasigėręs... Nieko panašaus! Juk ir nuo seniau beveik kiekvienas kaimas turi vieną savo girtuoklį ar kvailėlį, bet tai nereikia, jog visi yra tokie!"

Mūsų ansamblis jau keturis kartus buvo Danijoje, pas mus dažnai atvyksta užsieniečiai. Neseniai lankėsi anglai, – kaip jie domėjosi mūsų darbais, verslais, papročiais! Gražus bendravimas".

Gražus. Malonūs išpūdžiai ir nuo tokio buvimo kartu. Šviesiomis ir įdomiomis tampa mūsų šventės. Kiekvienos gyvenvietės, miestelio, kaimo žmogaus širdyje jos išpaudžia gėrio pėdsakus ir tą sakralų tikėjimą dainos žodžiais, jog ne tik aš girdžiu tave širdim, Tėvyne, bet ir Tu mane girdi! Juk taip?!

Ilgakiemio muzikantai moksleiviai, atlikę muzikinę programos dalį Kovo 11-osios minėjime
Nuotr. S. Sajausko

Ilgakiemio dainos sambūris, atlikęs Kovo 11-osios penkiolikto-sios sukakties minėjimo programą
Nuotr. S. Sajausko

Kovo 11-osios minėjimo dalyviai Ilgakiemyje, kur vyravo vyresnio amžiaus tautiečiai

Nuotr. S. Sajausko

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Memphis (JAV), "FedExForum" arenoje, vykusiose aštunto-siose "Nike Hoop Summit" geriausiųjų varžybose tarp JAV ir pasaulio jaunųjų krepšininkų 106:98 pasekme laimėjo amerikiečiai. Pasaulio rinktinei atstovavę du lietuviai - 18-metis Martinas Pocius, studijuojantis New Hampshire valstijos Holdernes kolegijoje, pelnęs 20 taškų, ir 17-metis Kauno "Žalgirio" auklėtinis Vilmantas Dilys, surinkęs 7 taškus.

• Danijoje vykusiame Europos jaunųjų (iki 18 metų) "karatė kio-kušin" čempionate Lietuvos jaunieji sportininkai Aivaras Dadura (iki 65 kg), Edmundas Misevičius (iki 70 kg), Renatas Kaivėvičius (virš 75 kg), Rita Pivoriūnaitė (iki 55 kg), Agnė Steponavičiūtė (iki 60 kg) ir Nora Vaznelytė (iki 65 kg) tapo Europos čempionais.

• Pasibaigusiose Baltijos krepšinio lygos (BBL) varžybose čempionų titulą iškovojo Kauno "Žalgirio" krepšininkai, baigėme 64:60 įveikę Vilniaus "Lietuvos rytą". Baltijos čempionų taurę žalgiriečiams įteikė baigmės rungtynės stebėjęs ministeris pirm. A. Brazauskas, o 30,000 eurų simbolinį čekį - pagrindinės BBL rėmėjos SEB grupės Vilniaus banko prezidentas J. Niedvaras. Žalgiriečių vidurio puolėjas amerikietis T. Beard buvo pripažintas naudingiausiu BBL reguliariojo sezono ir baigmės žaidėju ir gavo net tris asmeninius prizus. "Lietuvos rytas" gavo 22,500 eurų premiją, už trečiąją vietą "Šiauliai" - 15,000 ir ketvirtas likęs "BK Ventspils" - 7,500 eurų.

• Atėnų olimpinė vicečempionė daugiakovininkė Austra Skujytė tapo moterų dešimtkovės pasaulio čempione. JAV Missouri universiteto stadione vykusiose antrosiose "Audrey Walton" daugiakovių varžybose, kuriose keturios moterys varžėsi dešimtkovėje, pirmą kartą JAV lengvosios atletikos istorijoje lietuvė net 216 taškų pagerino ankstesnį pasaulio rekordą. Pirmąją varžybų dieną A. Skujytė laimėjo 100 m bėgimą, pasiekusi naują asmeninį rekordą - 12.45 sek., buvo antra disko metime (46 m 19 cm), trečia šuoliuose su kartimi į aukštį (3 m 10 cm) bei laimėjo ieties metimą (48 m 78 cm) ir 400 bėgimą, kuriame taip pat pasiekė asmeninį rekordą - 57.19 sek. Antrąją varžybų dieną Austra buvo nugalėtoja visose rungtyse. Nubėgo 100 m su kliūtimis per 14.22 sek., nušoko į tolį 6 m 12 cm, nustūmė rutulį 16 m 42 cm, į aukštį peršoko 1 m 78 cm ir nubėgo 1500 m per 15 min. 15.86 sek.

V.P.

Kanados apygardos vyrų lygos rezultatai

Po dviejų mėnesių Toronto "Aušra" veda Kanados apygardos vyrų krepšinio lygą su šešiomis pergalėmis iš septynių žaidimų. Antroje vietoje stovi Toronto "Vyčio" ir Hamiltono "Kovo" komandos. Ketvirtą vietą užima Hamiltono "Kovo" antra komanda (2:3), o seka Mississaugos "Anapolis" su 1:5. Anapilio salėje įvyko aštuntas ratas (balandžio 9

d.): "Aušra" įveikė Hamiltono antrą komandą 43:35, o "Vyčio" vyrai - "Anapilį" 71:47. Po dviejų ratų įvyks lygos pusbaigmės Priskelimo par. salėje gegužės 19 d. 7.15 v.v., o baigmės įvyks per Lietuvos dienų šventę - gegužės 22 d. Šv. Mykolo gimnazijos salėje. Baigėme bus žaista prieš jaunius iš Marciulionio mokyklos.

Rimas Miečius

Žaidynės Detroito

55-tųjų ŠALFASS-gos žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybos vyks Detroito, MI, š.m. birželio 3, 4, 5 d.d. Vykdo Detroito LSK "Kovas", vad. Pauliaus Butkūno.

Galutinė registracija turi būti atlikta iki gegužės 7 d. imtinai šiuo adresu: Mykolas Abarius, P.O. Box 250309, Franklin, MI 48025-0309, USA. Tel. 248 865-0243; faksas: 248 338-2625; E-paštas: mabarius@pagac.com.

Papildomas ryšys: Paulius Butkūnas, tel. 248 576-9356 darbo, 734 464-9171 namų; E-paštas: pab21@dcx.com.

Platesnė informaciją gauna krepšinio, tinklinio komandos - sporto klubai. Visais žaidynių reikalais kreiptis aukščiau nurodytais adresais.

ŠALFASS centro valdyba ir krepšinio k-tas

Laukia sviedinio... Vienas iš jauniausiųjų krepšininkų Priskelimo parapijos salėje

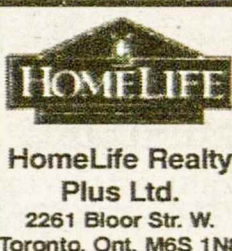
Nuotr. R. Otto

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

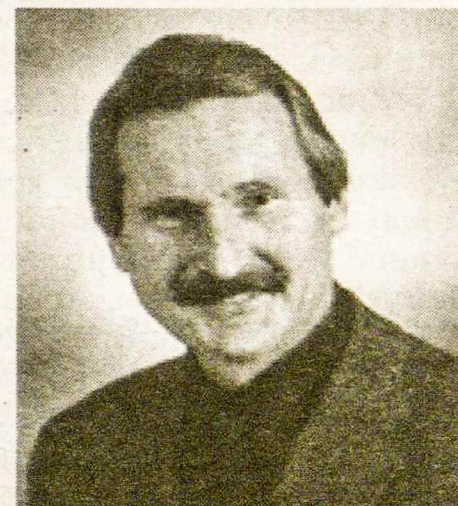

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

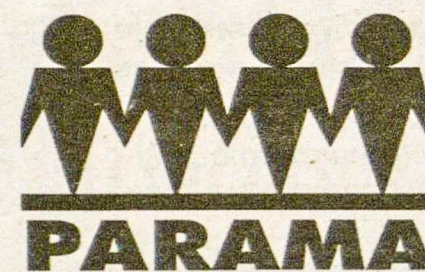
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 134 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.75% už 1 m. term. indėlius
2.25% už 2 m. term. indėlius
2.50% už 3 m. term. indėlius
2.80% už 4 m. term. indėlius
3.10% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.75% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.75% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.65% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu
(fixed rate)
1 metų4.00%
2 metų4.50%
3 metų5.00%
4 metų5.25%
5 metų5.50%
- su keičiamu
nuošimčiu4.25%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95%
įkainoto turto
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IDLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ĖEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ĖEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

Elektroninis paštas: info@paramac.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS ID KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŖKOTE DOVANAS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

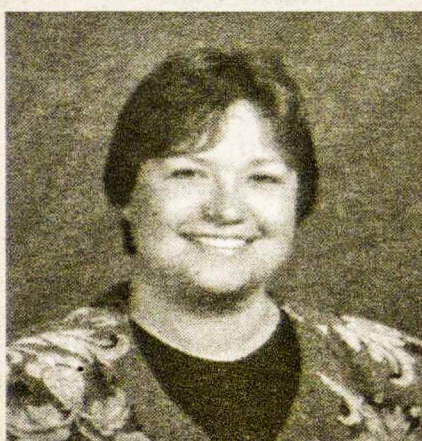
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

**Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.**

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

RATHBURN/PONY TRAIL, skubiai parduodamas 4 magamųjų "townhouse", atnaujinta virtuvė, nauji langai (2004) į pietų/rytų pusę. Namas puikioje būklėje, 4 prausimos, arti parduotuvių, transportacijos. Prašo \$253,700.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

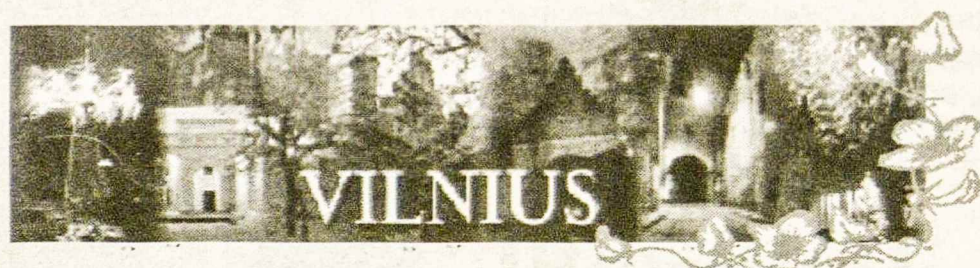
A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* **COUPON** **\$300***
3 off for 1 parcel **3 off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

KANADOS ĮVYKIAI

Kas yra vedybos?

Daug ginčų federaciniame parlamente sukėlė tos pačios lyties asmenų vedybų įstatymo pataisa, pagal kurią vedybos būtų laikomos tik tarp vieno vyro ir vienos moters. Konservatorių vadas Stephen Harper tikėjosi, kad įstatymo pataisa bus priimta. Parlamento nariai betgi atmetė pataisą 164 balsais. Už pataisą balsavo 132 parlamentarai. Apie 30 liberalų balsavo už pataisą aiškindami, kad tai daro religiniais ir moraliniais sumetimais. Daugiau kaip pusė Kanados gyventojų nenorėtų pripažinti naujo įstatymo. Yra galimybė, kad remiantis 1995 metų Aukščiausiojo teismo sprendimu, kuriame vedybos yra aptariamasi kaip "pagal prigimtį dvilytės", šis įstatymas gali tapti negaliojančiu. Kvebeko bloko partija naudoja vienalyčių vedybas savo politiniams tikslams, kad galėtų pradėti iš naujo kelti atsiskyrimo klausimą referendumo būdu.

Praeities nusikaltimų aiškinimas valdančiajai Liberalų partijai gali baigtis naujais rinkimais. Gomery apklausa randa vis daugiau duomenų apie valstybės turto eikvojimą, kuris vyko buvusios vyriausybės metu. Paskutinės apklausos duomenimis, Liberalų partijos populiarumas yra smukęs visose provincijose. Pakilo kitos politinės partijos, o daugiausia - konservatoriai. Gomery apklausos duomenys bus atskleisti tik spalio mėnesį, tačiau jų daugėja. Naujų rinkimų Kanadoje galima tikėtis jau birželio pabaigoje, tačiau kiti parlamentarai mano, kad jie turėtų būti paskelbti tik po Gomery apklausos.

Ontario provincija buvo sudariusi komisiją aukštesniojo lavinimo sistemai pagerinti. Jai vadovauti buvo pakviestas buvęs provincijos premjeras Bob Rae. Jis tikisi, kad Ontario provincijoje, neatsižvelgiant į finansines išgales, bus įmanoma kiekvienam jaunuoliui lankyti universitetą. Šiuo metu Ontario aukštųjų mokyklų metinis mokesčio vidurkis yra 4,960 dol.

Michael Kergin, Kanados pasiuntinys JAV, po ketverių metų darbo Vašingtone ir 38 metų viešosios tarnybos, išeina į pensiją. Jis nusiskundė, kad jos įtaka kaimynų tarptautinėje politikoje "Kanada yra tik mažas taškas JAV radare". Visai kitaip yra su JAV ambasadoriumi Kanadoje Paul Cellucci, kurio žodis yra labai atidžiai analizuojamas Otavoje. Nuo kovo 1 d. nauju Kanados pasiuntiniu JAV yra paskirtas buvęs New Brunswick premjeras Frank McKenna, kuriam

tenka sunki pareiga santykiams su JAV sušvelninti, ypač mažai reikšmingame oro erdvės pažeidime. Abi valstybės jau dabar saisto NORAD ir NATO ryšiai, tad Paul Martin oro erdvės gynba yra sunkiai suprantama abiejose sienos pusėse.

35 metų amžiaus moteris, slidinėjama Rocky kalnuose susilaužė kulkšnį. Negalėdama primesti kojos ir atsistoti, ji aštuonias valandas ropojo nuo nelaimės vietos iki savo automobilio. Stumdama savo slides priešais save, ji turėjo pakankamai ištvermės nesustoti ilsėtis ilgesnį laiką, nes prie 13° šalčio būtų pakenkę. Net ir pasiekus savo automobilį, moteris turėjo sunkumų juo važiuoti. Vis tik jau po vidurnakčio ji pasiekė ligoninę, kur jai buvo suteikta reikalinga pagalba ir sugipsuota koja.

Kanados gyventojai įvairiems vaistams iš Sveikatos draudos lėšų sunaudoja net penkis kartus daugiau, nei prieš dešimt metų. Daugiausia vaistų naudoja Ontario provincija su 732 dolerių vidurkiu asmeniui. Mažiausiai - Britų Kolumbijos su 542 doleriais. Didžiausia sveikatos draudos dalis tenka ligoninių išlaikymui, antroje vietoje yra vaistai, o trečioje - išmokos daktarams.

Kanados sveikatos ministeris Ujjal Dosanjh pritaria Kanados gydytojų susivienijimo pasiūlytom normom, pagal kurias turėtų būti nustatytas laukimo laikas ligoniams, laukiantiems įvairių operacijų ar tyrimų. Ministeris tikisi, kad metų pabaigoje jis jau turės planą, kuris bus suderintas su turimomis priemonėmis ir medicinos specialistų skaičiumi.

Tolimoje Kanados šiaurėje, Šiaurės vakarų teritorijos viduryje, buvo rasti nauji alyvos ir dujų klodai. Radinį eksploatuos JAV alyvos korporacija, turinti savo skyrių Calgary mieste. Išstisus 60 metų buvo ieškoma tų klotų ir tik po 30 bandomųjų gręžimų pagaliau jie buvo rasti.

Toronto benamių užieigose buvo rasti net aštuoni džiova sergantys asmenys. Naujai užregistruota 12 benamių užieigos darbuotojų, kurie atrodo, yra užsikrėtę džiova.

Kanados piliečiai, norintys pereiti Kanados - JAV sieną, nuo 2007 metų pradžios turės turėti galiojančius pasus. Panašūs reikalavimai bus taikomi ir JAV piliečiams, norintiems grįžti į JAV. AKV

Įvairiopa žala

ANTANAS MUSTEIKIS

Yra daug žalų, kurias mes patiriame. Jas galima skirstyti į dvi pagrindines rūšis: gamtos ir žmonių sukeltas žalias. Šiuo laikotarpiu pagarsėjo cunamių audrų blaškomos žiaurios bangos, pareikalavusios tūkstančių žmonių gyvybių. Šia proga teks palyginti gamtines ir žmonių sukurtas žalias.

Visų pirma pastebėtina, kad gamtinių žalų sukėlėjai neturi žmogiškų atsakovių, nors išimtiniais atvejais jie gali būti į tai išvėlę, pvz., perspėjant besiribinančią audrą.

Žmogiškų žalų sukėlėjai yra lengvai tapatinami. Vieni ryškiausių žalų sukėlėjų ypatingai siautėjo praeitame šimtametyje, o jų palikimas tebetrykšta ir šiandieną. Abeji - ir nacistai, ir komunistai ardė žmonijos laisvės principus aštriausiu būdu: žudydami tariaus "blogas rases" ir tariamus "liaudies priešus".

Suprantama, problema gali būti ir dažnai yra sudėtinga bei paini, žurnalistiskai tariant, komplikuoja, tačiau negalima tiesos vadinti melu, o melo - tiesa, kaip buvo įprasta komunistinėje santvarkoje.

Tad vadinami kapitalistai galėjo kai kuriais atvejais skriausti darbininkus, tačiau didžioji jų dalis buvo įprastiniai piliečiai, besilaikantys moralės principų. Išimčių negalima lyginti su dauguma, atstovaujama taisyklių. Ir nacistai, ir komunistai buvo ir tebėra didieji pasaulio nusikaltėliai, o šių metų gegužės 9 d. konferencija Maskvoje, mininti šešiasdešimtmetį nuo vokiškojo nacizmo sunaikinimo, yra, galima teigti, klatinga, nes nutylinti tiesą apie tikrąjį nusikaltimo dydį. Juk nacistai, kaip žinoma, yra atsakingi už per dvidešimt milijonų nekaltų žmonių žudymą, kai nutylimos šimto milijonų komunizmo nekaltų aukų žudynės. Ir dar blogiau: didesnis (pagal nekaltų aukų skaičių) nusikaltėlis (komunistai) yra dargi pagerbiamas, kad sutriuškino mažesnę nusikaltėlių - nacizmą, tartum tai buvęs komunizmo kaltės atpirkimas.

Tarptautinis Niurnbergo teismas teisingai pasmerkė nacizmą, o tokio teismo, smerkiančio komunizmą, vis dar nėra. Beje, Vilniaus teismas tai padarė, bet jis nėra vi-

suotinai pripažintas.

Minėtina ir kita vargiai aprėpiamo dydžio žala - tai buvusių mokyklų žala. Pusės šimtmečio komunistinis "švietimas", tiksliau, klatingoji kalba (propaganda), kuri ir po komunistinės imperijos (Rusijos) žlugimo paliko neišdildomus pėdsakus daugelyje okupuotų kraštų, tebeviešpatauja sužeistose bendruomenėse, lyg ji būtų neatsikratoma užkrečiamoji liga. Pavyzdžiui, kai vokiečiai sutiko atlyginti nukentėjusiems jų okupacinę žalą, tai rusai vietoj normalios okupacinės žalos išrado naują: buvę okupuoti kraštai jiems, esą, padarė žalą, nes patys okupantai ten "paliko savo turta", už kurį buvę okupuotieji turi jiems ir atlyginti(!?).

Panašiai sovietinio palikimo kalba ir dabartyje tebėra tikrovės klatingumą apie Molotov-Ribbentrop sandorį, kuris, esą, turėjo "pasaugoti (mūsų) (t.y., rusų) interesus ir saugumą prie (mūsų) vakarinių sienų". Tuo būdu didieji pasaulio genocido vykdytojai yra palikti "gerų darbų" užkulisyje.

SKAUTŲ VEIKLA

Iškilmingoje Vasario 16-tosios sueigoje (iš k.) "Šatrijos" tunto tuntininkė ps. R. Baltaduonytė-Lemon, Kanados rajono vadas v.s. R. Otto, "Rambyno" tunto tuntininkas s. M. Rusinas

Jubiliejinė ateitininkų stovykla

Neeilinis įvykis laukia dalyvių iš visų Šiaurės Amerikos kampų

Po ilgos 30 metų pertraukos įvyks vienas iš pačių svarbiausių ateitininkijos renginių: **jubiliejinė stovykla!** Tokia stovykla paskutinį kartą įvyko 1975 metais Dainavoje. Tai buvo neužmirštama savaitė.

Ir šį kartą bus siekiama to paties: parengti įdomią ir aktualią akademinę programą, kad svarstybos ir diskusijos nepasibaigtų paskaitų salėse, o tęstųsi per laisvalaikį, sportą, maudymąsi ir per naktį!

O šalia to norime sudaryti nepakartojamą progą ateitininkams sueiti, sutikti senus pažįstamus, susipažinti su naujais, sujungti išsibarsčiusius ir kartu džiaugtis ateitininkijos nesenančia dvasia.

Stovykla taip pat sudarys ypatingai puikią galimybę studentams ir jauniems akademikams, kurie neturi didesnių suėjimų, susipažinti ir smagiai stovyklauti.

Ypač laukiama gausių dalyvių iš Kanados. Praeityje Toronto, Hamiltono, Otavos, Londono ir apylinkių ateitininkai buvo svarbūs ir stiprūs ateitininkiškos šeimos nariai. Nesvarbu, kad dabartinė kuopų ir skyrių veikla nutilusi. Kiekvienas studentas, kuris kadaise važiuo į SAS stovyklas Lake Ariel, Neringoje ar Big Prairie, kiekvienas moksleivis, kuris važiuo į MAS žiemos kursų ar vasaros stovyklas, kiekvienas sendraugis, kuris vyko į kongresus ar studijų dienas, 1975 metų jubiliejinę stovyklą saugo kaip senus brangius atsiminimus. Visa, kas tuose atsiminimuose vertinga, dar nepaseno. Šią vasarą jubiliejinė stovykla įvyks Dainavoje **nuo birželio 29 iki liepos 4 dienos.** Stovyklauti kviečiami visi moksleiviai, studentai, jauni sendraugiai akademikai ir sendraugiai.

Jubiliejinę stovyklą globoja Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba (SAAT), o rengia organizacinis komitetas. Kviečiame į nepaprastą stovyklą!

Ona Kliorytė-Daugirdienė,
organizacinio komiteto pirmininkė,
informacija: stovykla@eitis.org

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAUKIAMAS LAIKRAŠTIS

TŽ yra laukiami. Naujasis formatas yra labai geras – gali skaityti ir nedidelėje aplinkoje. Visada būna puikus pats pirmasis straipsnis, taip vadinamas vedamasis. Plomų minčių ir žinių gauname ir iš daugelio kitų rašinių. Tik norėtusi žinoti apie rašantįjį ir iš kur jis – iš Kanados, JAV ar Lietuvos.

Pranas Tupikas, Kovo 11-sios akto signataras

JAUNIMO ŽODIS

Pavasaris Montrealyje

Montrealio lituanistinės mokyklos mokiniai džiaugiasi sulaukę pavasario

Nuotr. Ž. Jurkutės-Blayney

Pavasaris Montrealyje yra nepaprastai gražus: sniegas tirpsta, paukščiai čiulba. Atkeliauja Mamos diena. Oras nuostabus. Ar Jūs atsimenate savo pirmą pavasarį? Pavasaris yra linksmas metų laikas, kuris leidžia atsipalaiduoti ir atsibusti po sunkios šaltos žiemos. Pavasarį vėjas ramiai pučia ir gėlės atbunda, dangus yra mėlynas ir debesėliai atrodo kaip cukraus gabalėliai. Visas pasaulis pagaliau atsibunda. Bet pagalvokite, ar pavasaris visada toks ramus ir gražus? Kažkas ne taip! Aš dabar atsiminiau apie mūsų planetos užterštumą. Kodėl mes negalime savo gyvenimo pasukti atgal. Prie ko prives mūsų veiksmai? Prie nesusipratimų ir keistenybių ...

Karina Paulauskaitė

Pavasaris man yra nepaprastai gražus. Mes galime išeiti į lauką be striukių, žaisti krepšinių lauke, eiti į parką, važiuoti dviračiu. Pavasarį sugrįžta paukščiai, sušyla oras, žydi gėlės, sužaliuoja žolė ir ištirpsta sniegas. Tada yra ir mano gimtadienis. Pavasarį daugiau lyja ir kartais būna griaustinis, bet kai nelyja, labai gražiai šviečia saulė.

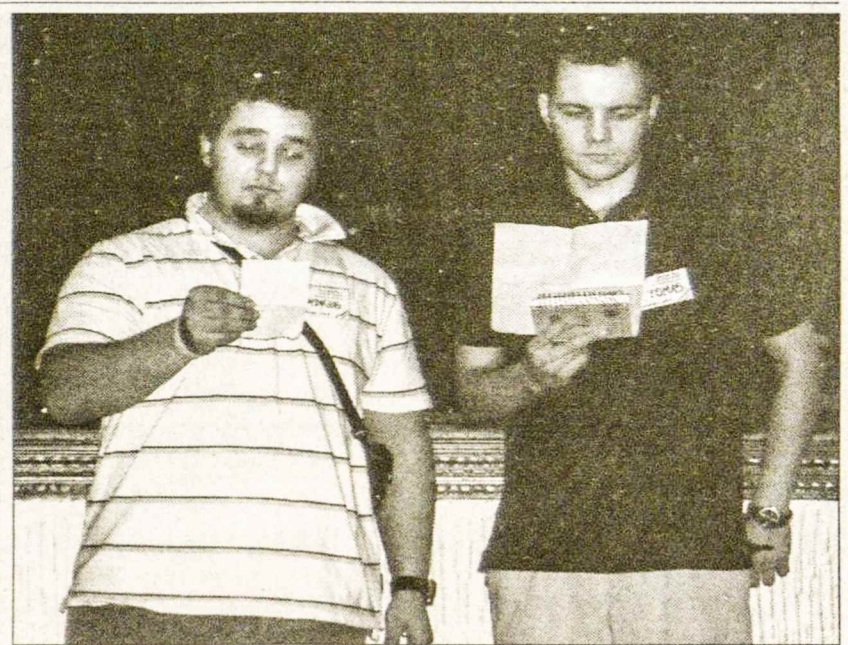
Rytis Paulauskas

Pavasaris Montrealyje yra labai gražus, šiuo metų laiku gyvuliukai atsiveda vaikučius. Sniegas nutirpsta ir mums nereikia žieminių drabužių. Daugiau vaikų eina į parką žaisti, suptis ir pavadžioti savo šuniukų. Bet man patinka ir žiema, nes galima slidinėti ir leistis nuo kalnų su rogutėmis. Kada pavasaris pasibeldžia, žiema turi pabėgti. Pavasarį pražysta gėlės ir sužaliuoja medžių lapai. Bet pagalvokite, ar pavasaris yra toks gražus? Po žiemos būna pilna šiukšlių, senų lapų, ir tada žmonės turi pradėti tvarkytis ir švarintis.

Tina Urbanavičiūtė

Man pavasaris patinka, nes nereikia žieminių drabužių. Gėlės pradeda augti, pučia šiltas vėjas ir paukščiukai čiulba. Pavasarį sužaliuoja žolė ir medžiai. Meškos, varlės, vabzdžiai ir kirminai pabunda iš sunkaus žiemos miego. Saulutė pradeda mus vis kaitriau šildyti.

Dominika Paulauskaitė

Kanados atstovai Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime Argentinoje sausio 15-23 d.d. Andrius Rusinas (kairėje) ir Tomas Jonaitis

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS

LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

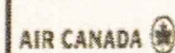
Norintiems keliauti su grupe į Lietuvą š.m. birželio 27-29 d.d. turime vietų žemiausiomis kainomis skrendant "Air Canada" ir Lietuvos oro linijomis. Skambinkite 416-209-7737.

Lithuanian Airlines

Lufthansa

AIR CANADA

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. Iki penktad., 9.30 v.r.- 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilus)
1-800-715-5767 Fax: 416 249-7710

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA
JULIUS TELYČĖNAS

mirė 2005 m. kovo 19 d. Hamilton, Ontario, sulaukęs 91 metų. Po gedulinių šv. Mišių Aušros Vartų parapijos šventovėje buvo palaidotas kovo 24 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, ON. Nuliūdusios liko žmona Genovaitė ir dukra Marija Ramunė.

Velionis, Aleksandro Telyčėno (buvęs knygnešys "Lazinka") ir Paulinos sūnus, gimė 1913 m. liepos 1 d. Tverėčiuje, Švenčionių apskr. Jis baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją ir Karo mokyklą leitenanto laipsniu. Atvykęs į Hamiltoną, 31 metus dirbo plieno fabrike "utilities department". Abudu su žmona buvo Aušros Vartų parapijiečiai ir rėmė lietuvių spaudą.

Šeima dėkoja Aušros Vartų parapijos kunigams, aplankiusiems velionį jo namuose, ir visiems, prisiminusiems velionį savo maldose ir palydėjusiems jį į amžinojo poilsio vietą.

MŪSŲ MIELAM NARIUI

a.a. ALEKSUI DUDONIUI
mirus,

jo žmoną ADELEJĘ ir sūnus giliai užjaučiame ir kartu liūdime -

Vankuverio pensininkų klubas

ATA

DR. SIGITUI KAZLAUSKUI
mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną dr. ANGELEJĘ KAZLAUSKIENĘ ir visus artimuosius -

Našlėnų ir Finelli šeimos

Lietuvių tautodailės instituto nariui

ATA

DR. SIGITUI KAZLAUSKUI

baigus šią žemišką kelionę ir pasitraukus į amžinąjį gyvenimą, nuoširdžiai užjaučiame ilgametę LT instituto narę - valdybos vicepirmininkę dr. ANGELEJĘ KAZLAUSKIENĘ -

Lietuvių tautodailės instituto taryba, valdyba ir nariai

ATA

PETRUI VILUČIUI

mylimam vyrui ir tėvui palikus karo audrų, teroro kraują bei ašarom plaunamą žemę, liūdesio valandą žmonai ALDONAI ir sūnui ALGIMANTUI bei giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Petra, tebūnie Tau lengva ši žemelė svetimijoje padangėje, nors ir toli, toli nuo gimtojo krašto, brangios Tėvynės, kur Tu išvydai šį pasaulį...

Sesuo Laima ir jos vyras Feliksas Kontautai, Boston, MA

ATA

DR. SIGITUI KAZLAUSKUI
mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą liūdinčiai žmonai dr. ANGELEI KAZLAUSKIENEI ir seseriai BIRUTEI KAZLAUSKAITEI-

KLB Oakvilės apylinkė

ATA

EMILIJAI ZAKARŽEVSKIENEI
mirus,

jos dukrą RŪTĄ-BIRUTĘ SNOWDEN ir vaikai DEIVIDĄ PALTANAVIČIŲ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame -

Vida ir Algis Baltrušaičiai, Dangyra ir Kostas Beržanskiai, Eirini, Linas, Monika ir Ignas Šlykai

MYLIMAI MAMYTEI

ATA

EMILIJAI ZAKARŽEVSKIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jos dukrą RŪTĄ SNOWDEN, vaikai DEIVIDĄ ir visus artimuosius -

KLKM dr-jos Anapilio parapijos skyrius

PADĖKA

ATA

PETRAS VILUTIS

gimė 1914 m. vasario 6 d. Lietuvoje, Kamajų kaime.
Mirė 2005 m. kovo 22 d. savo namuose Toronte, Ontario, Kanadoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias už Velionį bei liūdesio valandą pareiškė mums užuojautą -

Aldona ir Algimantas Vilučiai

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDUI aukoję: *enciklopedijos rengimui*: \$3,000 - Tautos fondas Kanadoje (iš viso \$38,750); \$1,000 - Haris Lapas (iš viso \$1,900); \$400 - G.E. Šernas (iš viso \$3,620); po \$100 - J.S. Sendžikas (iš viso \$400), V. Montvilas (iš viso \$2,230), F. Mockus (iš viso \$650); \$65 - Ana Kasiliūtė; \$350 - Prisikėlimo kredito koop. (iš viso \$6,250); *Karaliaučiaus kr. mokykloms*: \$16,500 - Tautos fondas Kanadoje (iš viso \$38,750), teikti per 5 metus; \$100 - V. Montvilas (iš viso \$2,230); *kitiems reikalingam*: \$5,500 - Tautos fondas Kanadoje, Klaipėdos kr. mokykloms per 3 metus; \$2,000 - V. Pėteraitis (iš viso \$33,302) Ariadnos premijų fondui; \$800 - Montrealio liet. kredito koop. (iš viso \$4,500); \$200 - PARAMOS kredito koop. (iš viso \$4,100);

po \$100 - V. Montvilas (\$2,230), G.E. Šernas (\$3,620), D. Vaidila (\$1,750); \$35 - V. Aušrotas (iš viso \$470) ir J. Gustainis (iš viso \$760).

Nuoširdžiai dėkojame Tautos fondo valdybai Kanadoje už Mažosios Lietuvos reikalų supratimą, paskiriant stambiają auką per mūsų Fondą. Gili padėka buvusiam Lietuvos gen. garbės konsului Hariui Lapui, nukreipusiam jam skirtos dr. S. Čepo kultūrininko-visuomenininko premijos pinigine dalį Mažosios Lietuvos enciklopedijos rengimui.

Dėkojame prof. V. Pėteraičiui už a.a. Ariadnos Pėteraitienės atminimui Ariadnos premijos-stipendijos fondo įkūrimą, fondo finansavimą ir globą. Nuoširdus ačiū visiems, papildžiusiems įnašą į mūsų Fondą.

MLF valdyba

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$250 - dr. R. Zabieliauskas; \$100 - N. Bates; \$65 - A. Budrys; \$50 - G. Bernard, F. Dovydaitis, L. Valevičienė, P. Paškevičius, L. Barčauskas, R. Zubrickas; \$40 - A. Beniušis; \$25 - J. Smulskis, A. Lukošius; \$20 - J. Astas, A. Jusys; \$15 - E. Bačinskas, M. Gelazius; \$5 - E. Vyšniauskas, A. Puterienė, V. Karauskas, L. Paškus, V. Mickus, A. Antanėlis, A. Špakauskas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$65 - G. Šutas; \$60 - K. Kudirka, J. Vieraitis, V. Žiaugra, B. Brakas, A. Saplys, M. Izokaitis, R. Bulovas, Z. Zilinskas, B. Vaičiūnienė, V. Dubickas, I. Vaičiūnienė, G. Bijūnienė, B. Rutkauskas, R. Butkevičius, A. Vyniautas, P. Lapienis, A. Staškevičius, J. Valaitis, V. Keturakis, M. Chrolavičius, J. Popikaitis, B. Rovenė, A. Mankus, A. Žiobakas, J. Gataveckas, V. Karnilavičius, Tėvai Jėzuitai, H. Adamonis, R. Danaitis, M. Gelazius, S. Noreika, P. Čiurlys, J. Lelis, H. V. Žitikas.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$140 - A. Šmulskštienė; \$100 - S. Žukas, E. Klevas, I. Mačiulytė-Guilford, P. Martišius, dr. A. Šalkus; \$75 - L. Balaišis; \$70 - J. Waitschat, S. Bulka, A. Pusdešris, V. Baleiša, V. Paulionis, O. Yurka, J. Vyšniauskas, V. Kulikauskas, G. M. Šernas, P. Paškevičius, P. Adomaitis, O. Krikščiūnas, M. Gudjurgis, B. Čizikas, dr. R. Stas.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

A.a. dr. Sigitui Kazlauskui iškeliavus amžinybėn, užjaudami jo žmoną dr. Angelę, jo seserį Birutę ir visus artimuosius, Sigita ir Vytautas Aušrotai *Tėviškės žiburiams* aukoję \$20.

A.a. dr. Sigitui Kazlauskui mirus, nuoširdžiai užjauisdami jo žmoną Angelę, sesutę Birutę, Ona Juodikienė *Tėviškės žiburiams* aukoję \$40.

A.a. Emilijai Zakarževskienei mirus, nuoširdžiai užjauisdami jos dukrą Rūtą Snowden ir jos šeimą, Elena Verikaitienė *Tėviškės žiburiams* aukoję \$50.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LITHUANIAN HERITAGE, March April 2005. Publisher - Editor Val Ramonis. Published bimonthly by Baltech Publishing (P.O. Box 225 Lemont, IL 60439-0225, USA). Subscription rates per year in the USA \$29.95, in Canada US \$41.95.

Vytautas Ališauskas, Mindaugas Paknys, Šv. KAZIMIERO KOPLYČIA. Vadovas. Išleido "Aidai" (Tilto g. 8-3, LT-Vilnius 01001). Tiražas 2000 egz. Vilnius, 2004 m., 80 psl.

LITUANISTICA, 2004, nr. 4 (60) Lietuvos mokslų akademija. (Gedimino pr. 3, LT-01103 Vilnius). Pagrindinė redaktorė A. Gapseviciene.

Viktoras Petkus, VILNIAUS Šv. MIKALOJAUS BAŽNYČIA. Išleido ir spausdino UAB "Petro ofsetas" (Žalgirio g. 90, LT-09303 Vilnius). Vilnius, 2004 m., 502 psl.

Viktoras Petkus, DOMININKONAI LIETUVOS KULTŪROJE. Redaktorė Jolita Kašėtaitė. Išleido ir spausdino UAB "Petro ofsetas" (Žalgirio g. 90, LT-09303 Vilnius) Vilnius, 2004 m., 1052 psl.

TORONTO

Kanados lietuvių katalikų centro suvažiavimas įvyko balandžio 16 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Pradėtas pamaldomis šventovėje. Išklausti KKK centro, lietuvių kat. organizacijų, parapijų pranešimai ir prel. Edmundo Putrimo paskaita – *Lietuvių katalikų išeivijos sielovados rūpesčiai ir užmojai*. Platesnis aprašymas vėliau. A.

A.a. Liudo Tamošausko ir a.a. dr. Sigitos Kazlauskos atminimui pagerbti vietoje gėlių J. Rinkūnienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$40.

Nijolė Bates, sveikindama TŽ pakeitus formatą, savaitraščiui aukojo \$100. Leidėjai nuoširdžiai dėkoja.

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba, išrinkta 2005-2006 metams balandžio 6 d., pasiskirstė pareigomis: pirm. B. Saplys, vicepirm. L. Balsienė, izd. J. Gudavičius, sekr. T. Zaleskienė, renginių vad. T. Kobelskienė, renginių sekr. narys V. Karnilavičius, korespondentė Br. Palilionienė, remontų vad. St. Kuzmickas, remontų sekr. narys L. Koperskis, valdybos narys A. Alsbergas; revizijos komisija: Br. Stundžia, J. Repečka ir Aug. Sukauskas. Rinkimų balsus skaičiavo J. Repečka. Br. P.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

IVAIRIOS ŽINIOS

Š.m. gegužės 8, sekmadienį, išeivijoje prisimenamos Antrojo pasaulinio karo aukos ir visi per penkis okupacijos dešimtmečius nukentėjusieji dėl Lietuvos nepriklausomybės. Tą dieną, 3 v.p. p. Šventojo Vardo katedroje Čikagoje vyks lietuviškos ekumeninės pamaldos. Bus švenčiama ir Motinos diena. Prisimintinos mūsų tautos aukos, nes Lietuvoje vykusios priespauda ir persekiojimai palietė kiekvieną šeimą, ypač šeimos širdį – motiną.

ALT inf.

Intensyvius lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursus vėl rengia Vytauto Didžiojo universiteto Regionistikos katedra. Kiekvienas kursų dalyvis turės galimybę susitikti su įvairiais žmonėmis iš viso pasaulio ir praleisti keturias puikias vasaros savaites Vytauto Didžiojo un-te ir Lietuvoje. Daugiau informacijos galima rasti interneto tinklalapyje <http://www.vdu.lt/LTcourses>. Ryšių asmuo: Ugnė Mišeikytė, Regionistikos katedra, Vytauto Didžiojo universitetas, Donelaičio 58, LT44248 Kaunas, Lietuva. Tel.: +370 37 327807; Faksas: +370 37 323296; El. paštas: u.miseikyte@pmdu.vdu.lt

Lithuania Into the New Millennium & Vilnius A World Centre of Culture du filmus vienoje DVD disketėje sukūrė J.

Verbalis (Central Texas Video-graphy) per Black Bear Productions firmą. Kaina - \$39.95 (Kanados doleriais) už vieną, \$31 perkant 6-9, \$26 perkant 10-29, \$24 perkant 30 ar daugiau. Taip pat galima pirkti VHS vaizdo juostes. Užsisakyti galima paštu "Black Bear Productions", P.O. Box 2344, Revelstoke, BC V0E 2S0, el. paštu joeverbalis@telus.net arba telefonu 250-837-3437, JAV-se per tinklalapį <http://centralvid.home.texas.net>.

Kanados parlamentas kovo 9 d. priėmė įstatymo projektą Bill C-283, kuris leistų Kanados piliečiams ir nuolatiniams gyventojams (landed immigrants) parūpinti vizas svečiams, kurių anksčiau pateikti vizų prašymai nebuvo patenkinti. Projektą pristatęs Newton-North Delta parlamento atstovas Gurmant Grewal teigė, jog reikia pakeisti dabartines taisykles, kurios yra neaiškios ir dažnai kliudo giminėms atvykti į Kanadą svarbioms šeimoms šventėms arba laidotuviams. Naujame įstatyme numatomi iškvietai teiks imigracijos pareigūnams konkretesnius parodymus, kad svečiai grįš į savo gyvenamas valstybes vizitui užsibaigus. Projektas bus svarstomas Pilietybės ir imigracijos komitete, o rudenį turbūt bus balsuojamas parlamento "House of Commons".

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad

42 metinis narių susirinkimas

ir 2004 metų apyskaita

įvyks 2005 m. balandžio 24, sekmadienį, 3 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje, 1 Resurrection Road, Toronto, Ontario

Susirinkimo metu bus pateikta 2004-ųjų metų apyskaita, įvyks rinkimai (2 narių į valdybą ir vieno nario į revizijos komisiją). Norintieji kandidatuoti prašome pranešti kredito kooperatyvo vedėjai Ritai Norvaišai tel. 416 532-3400 iki balandžio 15 d. Kandidatų sąrašas bus perduotas nominacijų komisijai.

Narių registracija prasidės 2 v.p.p. Registracijai prašome atsinešti kredito kooperatyvo knygelę.

VALDYBA

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS

• "Keistuolių teatras" atvyks Lietuvių dienoms iš Vilniaus, linksmins susirinkusius savo programomis penktadienį, gegužės 20, Toronto Lietuvių Namuose, šeštadienio pokylyje ir sekmadienį Prisikėlimo parapijoje. "Keistuolių teatras" – profesionalus privatus teatras, vaidinantis vaikams, jaunimui ir suaugusiems. Teatrą 1989 m. įsteigė Ilona Balsytė, Aidis Giniotis ir Sigutis Jačėnas. 1999 m. už spektaklius vaikams "Keistuolių teatrui" įteiktas Lietuvos metų apdovanojimas – "Kristoforas". Reklaminėje medžiagoje rašoma, kad "teatro

kūrybinė grupė, ieškodama naujų bendravimo su žiūrovais formų, nebijo laužyti klasikinių muzikos, literatūros, teatro ir kino žanrų rėmų. Aktoriai patys kuria dainas, rašo originalius scenarijus, perpintus subtilaus humoro ir autoironijos gaidelėmis. Vengdamas visko, kas nuobodu ir banalu "Keistuolių teatrui" stengiasi nutiesti žiūrovui spalvingą kelią iš nuostabios vaikystės į keistą suaugusiųjų pasaulį. "Per 15 gyvavimo metų, "Keistuolių teatras" pastatė 30 spektaklių, sukūrė 5 videofilmus vaikams ir 3 suaugusiems, išleido 10 garsajuosčių bei 3

CD. Kasmet "Keistuoliai" parodo apie 200 vaidinimų, aplanko apie 20 Lietuvos miestų ir miestelių, yra viešėje Lenkijoje, Austrijoje, Danijoje, JAV, Kanadoje, Vokietijoje, Rusijoje, Estijoje bei Ukrainoje. Mūsų visų laukia išskirtina proga pamatyti neeilinius teatro pasirodymus Kanados Lietuvių dienose Toronte gegužės 20-22 d.d.

• Norintieji prisijungti prie KLD koncerto programos ir dalyvauti mišriame chore kviečiami atvykti į repeticijas, kurios vyksta Anapilyje, antrame aukšte, trečiadieniais 6.30 v.v. Muzikė Deimantė Grigutienė visų laukia. Inf

STOCKHOLM HELSINKI WARSAW VILNIUS ST. PETERSBURG RIGA

MANY DESTINATIONS. ONE EASY GATEWAY. ONLY WITH FINNAIR.

Finnair operates Direct Summer Flights from Toronto to Helsinki every Tuesday, Thursday and Sunday between June 9 and September 8, 2005. We also offer daily code-share flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. and from New York with many convenient connections from Canada. Our connections through Helsinki are quick and convenient. There's never been a better time to fly Finnair.

www.finnair.com/ca

For more information please contact your travel agent or call us at 416.222.0740 or 1.800.950.5000

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ieškote pirkti?

- Padėdau nuomininkams tapti savininkais.
- Paaiškinsiu, kaip pradėti, padėsiu nusipirkti.

Skambinkite: 905 896-1177

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531
Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

Pranešame, kad

VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS, KURIO METU
BUS PATEIKTA FINANSINĖ APYSKAITA,

įvyks š.m. balandžio 30, šeštadienį, 9.30 v.r.
Anapilio parodų salėje, Mississauga.

Narių registracija 9 v.r.

Kvorumui nesusirinkus 9.30 v.r., susirinkimas prasidės po pusės valandos, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. Būs renkami 4 asmenys į Tarybą ir 1 asmuo į Kontrolės komisiją baigusią savo kadencijas narių vietoms užimti.

Norintieji kandidatuoti prašome pranešti Pauliui

Kurui iki balandžio 18 d. tel. 416-998-2711,

el.paštas: pvk@rogers.com

Taryba

TORONTONT

Anapilio žinios

Balandžio 17, sekmadienį, meldėme Šv. Dvasios šviesos susirinkusiems Vatikane kardinolams, kad išrinktų kuo tinkamesnį asmenį tolesniam Kristaus Višutinės Bendrijos vadovavimui.

Balandžio 17, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. Mišiose Pirmąją Komunią priėmė: Linas Aleknevičius, Jurgita Budreikytė ir Ignas Šlyka.

Balandžio 13, trečiadienį, po ilgos ligos Creemore mieste mirė a.a. Petras Bridickas, 83 m. amžiaus, ilgametis Šv. Jono parapijos ir vėliau Gerojo Ganytojo misijos parapijietis, daug pasidarbavęs įrengiant Gerojo Ganytojo misijos vasarinius pastatus žiemai. Jis palaidotas balandžio 18, pirmadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Balandžio 16, šeštadienį, iš Delhi Šv. Kazimiero šventovės Tillsonburg miesto kapinėse palaidota a.a. Elena Gailevičiūtė, 97 m. amžiaus.

Balandžio 16, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. dr. Elena Galiauskienė, 93 m. amžiaus.

Balandžio 24, ateinantį sekmadienį, parapijos salėje bus renkamas KLB Toronto apylinkės solidarumo mokėstis.

Gegužės 8, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje Jaunų šeimų sekcija rengia Motinos dienos pietus. Bilietus pietums platina Zita Kružikienė, tel. 905 608-1153.

Anapilio knygyne gauta Broniaus Makausko knygos *Lietuvos istorija* antroji laida ir garšaploškė (CD) *Montrealio Aušros Vartų parapija gieda*.

Mišios balandžio 24, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Petrą Rėkų; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už Bronių Vitkų; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 23, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Antaną Poškų (LX metinės).

Maironio mokyklos žinios

Dėkojame dr. A. Dailydei, kuris aplankė vyresniųjų darželį balandžio 16 d., rodydamas vaizdajuostę apie dantų priežiūrą, kalbėjo apie pirmą apsilankymą pas dantų gydytoją.

Balandžio 30 d., 11 v.r. vyresniųjų darželis ruošia Motinos dienos paminėjimą klasėje. Visos mamytės pakviestos, bus pagerbtos ir pavaišintos.

Gegužės 7 d. jaunųjų darželis ruošia Motinos dienos paminėjimą auditorijoje su vaišėmis.

Gegužės 21 d. Karalienės Viktorijos savaitgalis – pamokų nebus.

Gegužės 27 d., 6.30 v.v. įvyks iškilmingas mokslo metų užbaigimas Prisikėlimo parapijos salėje su vakariene ir programa.

Birželio 11 d. paskutinė pamokų diena. Živilė

PARDUODAMAS namas Kauno Žaliakalnyje, Molėtų 32A (kieme). Namas rąstinis, 2 aukštų, 4 butų. Jame yra 185.40 kv. m naudojimo gyvenamo ploto. Sklypo dydis 0.0711 ha. Kaina 250,000 Lt. Kreiptis impeka@yahoo.com arba asraudys@cogeco.ca

PARDUODU geroje būklėje baldus, 2 dviračius, elektroniką ir kitus reikmenis prieš išsikraustydama. Skambinti Norai, tel. 416-928-1563. Palikite žinutę. Tinklapis su nuotraukom: <http://www.geocities.com/el93/>

Prisikėlimo parapijos žinios

Šį penktadienį ir šeštadienį, balandžio 22-23 d.d. parapijos salėje vyks vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas. Penktadienį išpardavimas vyks nuo 10 v.r. iki 8 v.v., o šeštadienį nuo 9 v.r. iki 12 v.d. Visi yra kviečiami kuo kas gali prisidėti. Praeitų metų rudenį išpardavimas uždirbo \$15,500.

Parapijos metiniame susirinkime į parapijos tarybą buvo išrinkti/perrinkti: V. Bubelis, D. Danaitytė, J. Gabrienė, Rm. Girdauskaitė, Rt. Girdauskaitė, R. Grybienė, V. Juzukonytė, K. Manglicas, L. Nakrošienė, A. Nausėdas, J. Neimanienė, I. Pivoriūtė, A. Pleinytė, I. Poškutė-Hurst, M. Stanevičius, J. Stasiulevičienė, M. Sungaila, D. Viskontienė. Visos tarybos susirinkimas, kuriame bus pasiskirstyta pareigomis, įvyks gegužės 3 d., 7.45 v.v.

KLKM dr-jos parapijos skyriaus naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Ratavičienė, vicepirm. D. Baziliauskienė, išd. G. Šutienė, sekr. S. Štuopienė ir N. Bates, renginių vadovės D. Miceikaitė-Vorps ir R. Birštonaitė-Breen, valdybos narės Z. Klevinienė ir V. Siminkevičienė. Buvusi pirmininkė I. Vibrienė lieka valdyboje kaip patarėja.

Balandžio 14 d. palaidotas a.a. Bronius Petrauskas, 78 m. Giminių Kanadoj neturėjo. Balandžio 19 d. palaidota a.a. Elzbieta Sondienė, 92 m. Paliko sūnų Rimvydą su šeima.

Pakrikštyta Daniela Olga Beatrice, Julie (Radzevičiūtės) ir Michael Fazari antra dukrelė.

"Kretingos" stovyklavietėje šią vasarą vyks stovyklos: lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 3 – 16 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 17 – 30 d.d. Šeimoms su mažais vaikais rugpjūčio 7 – 13 d.d. Registracijų blankus visoms stovykloms galima gauti parapijos raštinėje.

Norintieji gauti parapijos biuletenį elektroniniu paštu anglų ar lietuvių kalba, yra prašomi atsiųsti savo el-pašto adresą parapijai resurrection@on.aibn.com.

Mišios sekmadienį, balandžio 24: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Gražiną Stankienę; 10.45 v.r. už a.a. Gediminą Skukauską, už a.a. Joną ir Oną Jermalavičius ir už a.a. Dariją, Klemensą Karosus, už a.a. Juzę ir Praną Žaliauskus, Ramutę Grigonienę ir Oną Sukauskienę; 12.15 v.p.p. už a.a. Ernest Rolia.

Balandžio 3, sekmadienį, Gerojo Ganytojo šventovėje dalyvavo šv. Mišiose ir nuosirdžiai pasimeldėm už amžinybėn iškeliavusį popiežių Joną Paulių II. Po to susirinkome parapijos salėje Atvelykio vaišėms. Vasagos Moterų būrelis skoningai papuošė visus stalus ir paruošė puošnų velykinį maisto bufetą. Ypatingai gražiai atrodė centrinės stalų dekoracijos. Tai Danos Mačikūnienės meniškai kūriniai. Kun. Vytautas Staškevičius palaimino velykinį vaišių stalą, ir po to visi vaišinosės skaniais patiekalais, velykiniais pyragais, kava ir vynu. Visi džiaugėsi maloniai praleista popiete. Naujoji Vasagos Moterų būrelio valdyba ir narės reiškiasi energinga veikla ir įvairiais naujais projektais. A.V.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Lietuvių Namų žinios

Balandžio 13 d. LN ir Labdaros valdybos posėdyje pareigomis pasiskirstė: pirm. dr. R. Zabičiauskas, vicepirm. R. Sonda, išd. A. Alsbergas, sekr. L. Baziliauskas, Slaugos namų gyventojų priežiūros k-to pirm. E. Makauskas, Socialinės ir visuomeninės veiklos – N. Žukauskienė, bingo – A. Alsbergas, narių verbavimo T. Stanulis, Švietimo fondo N. Žukauskienė, baro "Lokys" E. Makauskas.

Balandžio 17 d., Lietuvių Namų svetainėje pietavo 192 svečiai.

Balandžio 23 d. Vytauto Didžiojo salėje – Medžiotojų-žūklojų klubo "Tauras" tradicinis metinis balius.

LN Kultūros komisija turi idomių knygų ir vaizdajuosčių, gautų iš Lietuvos. Teirautis tel. 416 769-1266.

"Lokyje" galima gauti medaus, duonos ir kitų lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

Slaugos namų žinios

Slaugos namams a.a. E. Zakarževskienės atminimui \$31.30 aukėjo L. Balsienė; a.a. dr. S. Kazlauskos atminimui \$100 dr. J. Yčas. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas, kurios priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

Sekmadienį pamaldos 9.30 val. ryto.

Sekmadienį, gegužės 1, 9.30 v.r. pamaldos su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyksta sekmadienio tikybos pamokos vaikams. Po pamaldų 11 v.r. Lietuvių Namuose įvyks konfirmantų pamoka.

Gegužės 7 d., 9 v.r. šventovės vidaus ir lauko darbai. Ieškome talkininkų.

Gegužės 8 d., 9.30 v.r. Motinos dienos pamaldos.

Gegužės 10 d., 9.30 v.v. Tarybos posėdis Vandos Norvaišienės bute.

Konfirmantų pamokos: gegužės mėn. 1, 15 ir 29 d.; birželio – 5, 12 ir 26 d.

Moterų draugijos "bazaras" įvyks šeštadienį, gegužės 28, nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p. Daiktus ir drabužius pardavimui prašome pristatyti dieną prieš – gegužės 27, tarp 6 ir 8 v.v.

A.a. Romui Panguoliui Amerikoje mirus, užjausdama dukrą ir seserį Vitą Kemežienę su šeima, Kunigunda Dervaitienė *Kovai su vėžiu* sergantiems vaikams Lietuvoje aukėjo \$50. M.P.

Atitaisymas. TŽ nr.14, 5 psl. straipsnyje "Arti milijono dolerių lietuviųbei", išvardinant paskirtas aukas lietuviškiems reikalams, praleistas sakinyss "po \$4,500 Vysk. M. Valančiaus mokyklai Hamiltone ir Vilniaus krašto mokykloms". Už klaidą atsiprašome.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

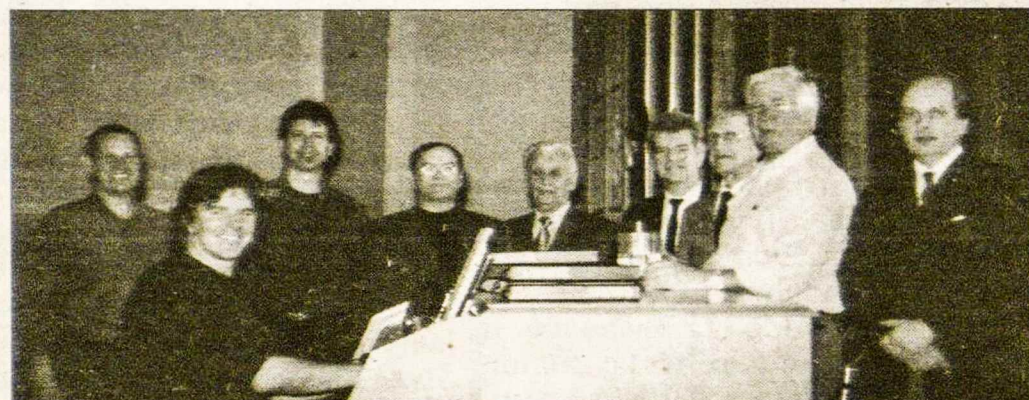
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namu: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Montrealio vyrų oktetas giedojo Mišiose š.m. vasario 20 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Dirigentas - komp. A. Stankevičius (sėdi). Už jo (iš k.) M. Beniušis, A. Pališaitis, R. Bulota, A. Urbonas, A. Jurėnas, V. Murauškas, H. Celtorius, A. J. Mickus Ntr. V. Bulotienės

Aušros Vartų parapijos ŽINIOS

"Lito" metinis susirinkimas – Aušros Vartų parapijos salėje balandžio 30, šeštadienį. Narių registracija nuo 10 v.r. iki 11 v.r. Tai tik pradžia 50-ties darbo metų minėjimo. Kaip praneša pats "Litas", šiemet teks susitikti tris kartus. Be šio susirinkimo organizuojamas jaunimo susitikimas – gegužinė (piknikas) – gegužės 14 d. ir iškilmingas minėjimas spalio 1 d.

A. a. Juozas Dapkus, 81 m. amžiaus, mirė balandžio 8 d. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje balandžio 14 d. palaidotas greta prieš 4 metus mirusios žmonos Monikos Mount Royal kapinėse. Liūdi giminės ir artimieji Montrealyje bei Lietuvoje. D.S.

Šv. Kazimiero parapijos ŽINIOS

Klebonas kun. Aloyzas Volskis sugrįžo iš Lietuvos, kur praleido atostogas.

Kovo 31 d. Kvebeko "Desjardins" kooperatinio judėjimo pranešime rašoma apie Montrealio lietuvių Reginą Staškevičiūtę-Piečaitienę. Po nesenai įvykusios nelaimės "tsunami" Azijoje, "Desjardins" kooperatinis judėjimas nusprendė paskirti vieną milijoną dolerių, ir Kvebeko valdžia ketvirtadalį milijono dolerių nukentėjusiems kraštams. Regina buvo nusiųsta į Sri Lanką vasario ir kovo mėn. sudaryti planų su SANASA valdyba, kaip tuos pinigus geriausiai panaudoti. Taipgi rašoma, kad Regina vadovavo "Desjardins" projektams Lietuvoje ir Vietname. V.L.

Šv. Kazimiero parapijietė Alice Skrupskaitė atstovavo lietuviams gedulinėse Mišiose už popiežių Joną Paulių II balandžio 6 d. "Mary Queen of the World" katedroj Nuotr. Vidos Lietuvninkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Darius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems ir užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

PARDUODU namą Vasagos miesto vidury, 2 butų, apstatytas, ant upės kranto. Žema kaina. Savininkas turi išėiti ir prieglaudą. Skambinti tel. 705-429-8207